

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11842. Praha číslo
78 180. Wien št. 105 241

Naročnina znaša mesečno 25.— Din.
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

JUTRO

Radikalni načrti za štednjo v ČSR

Gospodarska kriza ograža tudi češkoslovaške državne finance — Vlada hoče novi proračun znižati za najmanj 600 milijonov kron

Praga, 17. septembra. d. Češkoslovaška je poleg Nemčije med vsemi državami, interesiranimi na reparacijskem problemu, edina, ki ji je Hooverov moratorij prinesel dobiček. Kljub temu gospodarska kriza v republiki ni manjša kakor v drugih državah. Državni dohodki se znižujejo od meseca do meseca, državni izdatki pa zaradi socialnih nalog, ki jih je bila prevzela vlada, deloma celo naraščajo. Glavna skrb vlade in parlamenta je osredotočena zato na stremenje, kako kljub temu obrzati državne finance pred polomom. Resni politični krogi si ne prikrivajo, da bo tudi Češkoslovaška morala poseči po izrednih radikalnih ukrepih. V pristojnih ministrstvih je večina nameravanih odredb že pripravljena in izdelanih, vendar pa jih javnosti se prikrivajo, ker se boje, da bi se jih mogla polastiti demagogija v vodno osterje se razvijajoči volilni borbi. Drugo nedeljo 27. t. m. se namreč vrše skoro po vsej državi občinske volitve, ki imajo pri češki politični strukturi poleg lokalnega tudi eminenten političen značaj.

mu bo potem vlada predložila ukrepe, ki so po njenem mnenju potrebni za rešitev proračunskega ravnotežja. Ker češkoslovaško gospodarstvo ne prenese večje rove obdavčitve, se bodo sanacijski ukrepi glavnih izdatkih. Kakor se zatrjuje, zahteva finančni minister, da se proračun izdatkov zmanjša na najmanj 600 milijonov kron. Vsa ministristva bodo znižala svoje materialne izdatke. Nekatera ministristva, zlasti zunanje, že tudi najavljajo znižanje osebnih izdatkov. Reducirano bo število diplomatskih predstavnikov v inozemstvu in znižane doklade za te predstavnike. Državna gospodarska podjetja so deloma že znižala, deloma bodo še znižala plače in mezde svojih namestencev in delavcev. Za eno leto bo ustavljeno sprejemanje novih ter napredovanje in penzioniranje že nameščenih državnih uradnikov. Vedno iznova se pojavljajo tudi vesti o splošnem znižanju uradniških plač in pokojnin. Ker pa vse to najbrž še ne bo zadostovalo, razmišljajo v finančnem ministristvu o enoletnem izrednem »davku za ublažitev krize«, ki naj bi vrgel v bodočem proračunskem letu 140 do 160 milijonov kron.

Upor v angleški mornarici

Nezadovoljstvo mornarjev zaradi znižanja mezd ni imelo večjih posledic

London, 17. septembra. d. Središče splošnega zanimanja angleške javnosti tvorijo dogodki v angleški atlantski mornarici. V spodnji zbornici je prišlo do precej burnih prizorov, preden je mogel mornariški minister Austin Chamberlain podati o tem svoje izjave. Napovedal je, da je vlada pooblastila admiralteto, da predloži predloge za omiljenje raznih trdot pri znižanju mezd, kakor hitro bo zbrano potrebno gradivo in bodo ugotovljena dejstva.

nejš razdelitvi zmanjšanja mezd. Po vesteh iz Hongkonga je angleško brodogradnja na Kitajskem sprejela znižanje mezd. Čeprav se je tudi tamkaj pokazalo nezadovoljstvo nad gotovimi krivicami, vendar ni prišlo do javnih protestov.

O dogodkih, ki so dovedli do preiskave in odklopa bojnih ladij, se doznavajo sedaj razne podrobnosti, iz katerih je razvidno, da je bil pasivni odpor skrbno pripravljen od mornarice, stacionirane v Invergordonu in da je imel predvsem značaj protesta proti krivicam pri znižanju mezd. Po teh vesteh so se mornarji šestnajstih in Invergordonu stacioniranih ladij atlantske mornarice, med njimi krizark »Hood«, »Nelson« in »Rodney«, branili dvigniti sidra. Mornarji so nasprotno zavzeli prostor ob kablji, ki so vodili k sidrom, tako, da ladje niso mogle odpluti. V dokaz, da je njihova akcija le protest proti znižanju mezd in ne neloyalnost proti kroni, so pri tem trikrat vzkliznili angleškemu kralju. Poveljnik brodogradnje je bil prisiljen ter je poklical nazaj tudi ladje, ki so že odplule in da je odredil splošno preiskavo. Nezadovoljstvo mornarjev nižjih stopenj je nastalo zlasti zaradi drastičnih redukcij, ki presegajo deloma 25 odstotkov. Admiralteta zatrjuje nasprotno, da so bile meзде znižane le za 7 do 13 odst. in da so bila slična znižanja izvedena tudi pri vojski na kopnem in v zapokloplivstvu.

Da gre pri stvari tudi za komunistično propagando, so pokazale demonstracije preteklo nedeljo v kantinah, ko so mornarji prepevali komunistične pesmi. Prvi večji upor se je pokazal v torek ob 8. zjutraj, ko so mornarji onemogli, da b. l. d. odplule na široko morje. Pozneje so si mornarji preganjali dolg čas z glasbo in igranjem. Izobezanje in snemanje zastav na »adaj se vrši po običaju z godbo in vzklizanjem kralju.

Iz vseh pristanišč atlantske mornarice so medtem že prišla poročila, da ni nikjer prišlo do novih nemirov, da so ladje mirno zasidrane v lukah, da se disciplina vzdržuje v celoti in da obstaja med oficirji ter moštvo najboljše razmerje. Moštvo pričakuje povsem mirno preiskavo o pravi-

London, 17. septembra. s. V spodnji zbornici je prečital danes mornariški minister sir Austin Chamberlain svoje povelje, ki ga je izdal atlantski mornarici, da se mora vrniti v domača pristanišča, kjer se bo lahko vršila preiskava vrhovnega poveljstva o vrtozbah zaradi znižanja mezd. Povelje se zaključuje z vrožnjo, da bo vsaka ponovna nenokorščina v bodoče strogo kaznovana po zakonu. Mornariški minister je končno pripomnil, da je mornarica po povelju večeraj odplula v pristanišča. Precej pozornosti je izzvala izjava ministrskega predsednika Macdonalda, ki je tudi posegel v debato in ugotovil, da je bila prejšnja delavska stranka od admiraltete obveščena, da bi mornarji lojalno sodelovali znižanje mezd. Če bi bile primerno znižane tudi plače v vseh iavnih službah in bi bile obenem v istem razmerju zmanjšane tudi podpore za brezposelnost. V pismu, ki so je mornarji naslovili admiralteti, se zahteva omiljenje drakonične znižanja mezd, ki je zadelo ravno najsibše plačane mornarje. Mornarji se imejeleto v tem pismu pokorne podložnike kralja, ki bodo s preudarnim reduciranjem svojeza zaslužka zadovoljni.

Nove cene tobačnih izdelkov

Beograd, 17. septembra. AA. Pravilnik za prodajne cene tobačnih izdelkov:

S sklepom upravnega odbora uprave državnih monopolov N. št. 502 z dne 15. septembra, ki ga je odobril finančni minister, je določeno, da veljajo od 16. t. m. pri prodaji tobačnih izdelkov te cene:

- 1) Križani tobak za 1 kg trebinjec Din 750, vardarski 500 Din, neretvanski 400 Din, moravski 325 Din, zetski 275 Din, savski 150 Din, ameriški 150 Din, banatski 125 Din, dunavski 100 Din.
- 2) Cigarete za 1000 komadov: Karagorjce 1500 Din, Jadran 1000 Din, Kosovo 850 Din, Strumica 800 Din, Sumadita 750 Din, Mignon 600 Din, Vardar 500 Din, G. 500 Din, Vrba 400 Din, Neretva 400 Din, Morava 350 Din, Zeta 300 Din, Sava 175 Din.

Kolekcija luksuznih cigaret 80 kosov 70 Din, notna kolekcija 60 kosov 40 Din.

3) Cigare za 100 komadov: Flor de Havana 800 Din, Perla de Cuba 700 Din, Regalitas 300 Din, Trabuco 225 Din, Britanica 225 Din, Operas 150 Din, Cuba 125 Din, Virginia 125 Din, Brazilica 100 Din, Portorico 90 Din, Virginitos 75 Din, mešani inozemski tobak 75 Din, kratke domače 60 Din.

Kolekcije cigar po 44 komadov 180 Din, kolekcije cigar po 22 komadov 100 Din.

4) Tobak za žvečenje in nihanje. Klobase 1 kg 125 Din, nihalni tobak 1 kg 60 Din

5) Tobaki ekstrakt v posodah po 5 kg netto 6 Din en kilogram, v sodih po 200 kg netto 1 kg 5 Din.

Mussolinijev poset v Vatikanu

Rim, 17. septembra. AA. Mussolini bo jutri posetil Vatikan, da s tem poudari važnost rešitve spora med cerkvijo in fašizmom. Mussolini se sestane s papežem prvič v življenju. Oba sta živel v mladosti v Milanu, nista pa še nikdar prišla v osebne stike.

KOMUNISTIČNA ATAKA NA MADŽARSKEM

Sredi Budimpešte so komunisti izropali trgovino z orožjem in municijo — Strah pred novimi atentati — Atentatorjem na vlak na sledu? — Pogreb žrtev

Budimpešta, 17. septembra. č. V pretekli noči so izvršili komunisti v najprometnejši ulici sredi mesta dizen vrom v trgovino orožja ter jo popolnoma izropali. Vlom je izval v mestu prvotno paniko. Ljudje s strahom pričakujejo nadaljnjih komunističnih atentatov, s katerimi so zagrozili komunisti po atentatu pri Torbagyju.

Trgovina orožja in municije Bertalam, Subek in Co. se nahaja v Muzejski ulici, ki je ena najprometnejših v Budimpešti. V tej ulici je tudi pomolno zelo živahen promet. Zaradi tega je docela tajnstveno, kako so komunisti sploh mogli povsem neopaženo izvesti vrom in odpeljati naropano orožje in municijo. Zjutraj so našli trgovino skoro prazno. Vlomilci so prepilili ključavnico vežnih vrat, vdrli nato iz veže v klet, od tam pa predrl strop v trgovino. Da so morali zelo dobro poznati razmere, dokazuje tudi to, da so prevrtali strop odnoso tla trgovine tam, kjer je bilo to edino mogoče. Trgovina je namreč naokoli zastavljena z raznimi omarami in zabojji, tako da je v sredini le majhen prostor.

Vlomilci so pobrali vse zanje porabno orožje ter so odnesli 86 pištol s 1600 nabojji, 100 revolverjev z 2000 naboji, 80 bal ter vso zalogo smodnika in dinamita. Lovskih pušk, ki so zanje več ali manj neporabne, se niso dotaknili. Tudi blagajna, v kateri je bil precejšen znesek, je docela nedotaknjena. Iz tega se vidi, da jim je šlo samo za orožje. Sredi prodajne mize so natakneli na bodalo listek, v katerem obveščajo policijo, da so odnesli orožje in municijo komunisti in da naj se policija kar priprav. Na dogodke, ki bodo kmalu sledili. Točno vsebino tega listka drži policija zaenkrat še v tajnosti.

Preiskava se mirljivo vrši na vse strani, vendar pa je ostala dosedaj popolnoma brez uspeha. Ta zares nad vse drzni vrom smatra prebivalstvo za dokaz, da se pripravljajo komunisti v Budimpešti na večjo akcijo, če si upajo v času, ko je na nogah vse policijski aparat, da zatre komunistično nevarnost, sredi mesta tako rekoč pred nosom policije oropati orožje. Narpolna količina orožja in municije ter eksploziv je tako velika, da so morali vlomilci imeti najmanj dva tovorna avtomobila, da so mogli vse blago odpeljati. Premožnejši ljudje, zlasti pa aristokratski krogi so se v strahu pred atentati in krvavimi dogodki že začeli seliti iz mesta na svoja podeželska posestva, mnogi pa so odpotovali tudi v inozemstvo.

Pogreb žrtev

Budimpešta, 17. sept. s. Ob ogromni udeležbi prebivalstva se je vršila danes popoldne žalna svečanost za smrtne žrtev železniške katastrofe v Torbagyju. Na prostnem prostoru Generalskega travnika se je zbralo nad 100.000 oseb, da prisostvujejo žalnemu dogodku. Sredi travnika je bil postavljen velik katafalk z 19 krstami, ki so jih strazile razne častne straže. Državna uprava Horthyja je zastopal ministrski predsednik grof Karolyi. Žalni govor je imel pravosodni minister Szitvay, ki je govoril o brezprimerni blaznosti Antikrista, ki je zagrešil dejanje, in ozval vse civilizirano človeštvo, naj izreče obsodbo nad zločin. Trupla inozemcev bodo začasno položena v mrtvašnici na mrtvaški oder, odkoder jih bodo svoici prepeljali v njihove domovine.

Budimpešta, 17. septembra. AA. Korbiro poroča: Listi objavljajo rezultate preiskave o atentatu pri Torbagyju. Pri tej priliki so merodajni krogi prejeli obvestilo, da je bilo v peklenškem stroju 1 in pol kg eksplozivnih snovi. Vrvice je bila zvezana s strojem po zelo primitivnem sistemu. Način, kako je bil peklenški stroj montiran, pa dokazuje, da je bil povzročitelj atentata strokovnjak in dober poznavalec peklenških strojev. Material peklenškega stroja je deloma madžarskega, deloma inozemskega izvora. Dejstvo, da so si atentatorji zbrali za predmet atentata mednarodni vlak, upravičuje domnevo, da so s tem hoteli izvesti strah v vsej Evropi. Preiskovalna oblast so ugotovile, da iz vira rokopolis, ki so ga dobili na kraju atentata, brez vsakega dvoma od Martina Leipnika, delavca iz Budimpešte, starega 25 let, ki je imel že večkrat posla s policijskimi oblastmi. On je bivši komunist, ki ga budimpeštanska policija že dolgo vodi v evidenci.

Budimpešta, 17. septembra. AA. Šef budimpeštanske politične policije je sprejel zastopnike tiska in jim dal o uspehu dosedanje preiskave o atentatu pri Torbagyju izjavo, v kateri pravi med drugim:

»Rezultati preiskave so potrdili domnevo, da so izvršilci tega zločina komunisti. Poizvedovanje se nadaljuje v dveh smereh. Rokopolis na Hetičen, ki so ga našli na lieu mesta, je absolutno identičen z rokopolisom znanega komuniste Martina Leipnika. To pa vendarle še ne pomeni, da bi bil Leipnik nedvomno izvršilec atentata, ker še ni potrjena možnost, da pismo ni bilo napisano na kakem drugem kraju in potem prenešeno na kraj zločina. Vloga Leipnika pri tem atentatu sploh še ni pojasnjena.

Drugi pravec gre za domnevo, da so atentatorji na kraj atentata prinesli v avtomobil, nato pa naglo pobegnili. To potrjuje tudi okolnost, da so neznane osebe v zadnjih dneh v raznih garažah hotele dobiti

avtomobile brez šoferja. Neki neznanec je pri tem pokazal šofersko dovoljenje, izdano na češkoslovaškem.

Bukarešta, 17. sept. č. Na prošnjo budimpeštanske policije so rumunske oblasti odredile obsežne ukrepe, da se prepreči pobeg madžarskih komunističnih atentatorjev preko rumunskega ozemlja. Madžarske oblasti namreč domnevajo, da bodo poskušali atentatorji preko Rumunije in Besarabije pobegniti v Sovjetsko Rusijo.

Atentatorji v rokah policije?

Budimpešta, 17. septembra. č. V zvezi s atentatom na brzovlak pri Torbagyju je policija danes aretirala 42-letnega ključavnikarja Gezo Sakaca in 31-letnega kotlarja Josipa Rezerja, oba iz Budimpešte. Policiji je namreč prijavil lastnik avtomobila, da sta dva neznanca moška dne 12. t. m., na predvečer atentata pri Torbagyju, prišla k njemu in hotela najeti avtomobil, toda brez šoferja, češ, da znata sama šofirati. Ker ju ni poznal in jima ni znal, je ponudbo odklonil, čeprav sta obljubila zelo veliko odškodnino. Na podlagi točnega opisa je policija danes oba izsledila in are-

tirala. Pri hišni preiskavi so našli pri obeh mnogo kompromitujočega gradiva. Poleg obsežne korespondence z znanimi komunističnimi agitatorji in voditelji, so našli tudi veliko množico kemikalij, eksploziv, načrte za razne komunistične akcije, podrobne načrte železniških mostov in vozne ređe madžarskih državnih železnic. Oba aretiranca so danes ves dan zadrževali. Policija misli, da je sedaj prišla na pravo sled in da ima v rokah najbrže prave krivce atentata. Davi so se po mestu razširile vesti, da je bil izvršen zopet nov atentat na potniški vlak med Budimpešto in Dunajem, k sreči pa so se vesti izkazale za neresnične. Policija domneva, da širijo take tatarske vesti komunisti sami, da bi s tem povzeli še itak veliko razburjenje med prebivalstvom.

Budimpešta, 17. sept. s. Aretacija obeh komunistov Szakaca in Rezerja doslej ni imela nobenega posebnega uspeha. Zdi se, da gre za dva prenapeteža, ki sta imela razne fantastične načrte. Edini pozitivni uspeh današnjega dneva v preiskavi železniškega atentata je ugotovitev, da je bil atentat izvršen z ekrazitno bombo, ker so našli pod »viaduktom smrtic še drobce železa z ostanki ekrazita.

Heimwehrovci bodo plačali stroške puča

Avstrijska vlada namerava zapleniti premoženje voditeljev puča — Nove aretacije

Dunaj, 17. septembra. M. V avstrijskem tisku se je razvila živahna polemika o ukrepih, ki naj bi jih podzela vlada proti Heimwehru. Krščanski socialisti Seiplove skupine, ki se zbirajo okrog »Reichspostek«, priporočajo vladi kar največjo obzirnost, dočim zahteva levičarski tisk, da mora nastopiti vlada z udeležnostjo in uporabiti najstrožje zakonske predpise. Dosedanja preiskava je pokazala, da ta organizacija neprestano ruje proti državi in ogroža državni red. Zato je edino na mestu, da se Heimwehr takoj razpusti, njegovi voditelji pa pozovejo na odgovor in najstrožje kaznujejo. Kakor se zatrjuje v potučnih krogih, je notranji minister že sestavil odlok o razpustu Heimwehra in vseh sličnih vojaško organiziranih bojnih organizacij. Odlok bo objavljen obenem z zakonom o zasesti države, o katerem bo sklopal ministrski svet na svoji jutrišnji seji.

akcija doživela popoln polom, ustreliti. Ob 3. popoldne se je zaprl v svojo sobo. Ker so videli, da je popolnoma obupan, so njegovi prijatelji vlomili vrata baš v trenutku, ko si je nastavlil revolver na sence. Ko so ga razorožili, je padel v nezavest, iz katere se je prebuditil šele čez eno uro, nakar je na vrat na nos z avtomobilom pobegnil.

Vlada razmišlja tudi o tem, da bi krila stroške, ki so nastali državi zaradi heimwehrovega puča z mobilizacijo vojaštva in ostalega varnostnega aparata, s konfiskacijo premoženja eventualno obsojenih heimwehrovskih voditeljev. Predvsem namerava vlada zapleniti premoženje doktora Pfrimera, kneza Starhemberga in grofa Stürgkha.

Preiskava proti heimwehrovskim voditeljem pa nadaljuje zelo počasi. »Arbeiter Zeitung« očita vladi, da je poverila preiskavo samo takim uradnikom, ki so sami na glasu kot fanatični pristaši Heimwehra. List zahteva, da se poveri preiskava tujim drugim ljudem. »Neues Wiener Tagblatt«, pa ve poročati, da bo knez Starhemberg najbrže v kratkem izpuščen, ker da mu baje ne morejo dokazati nobene krivde osonde sodelovanje pri Pfrimerjevem puču. »Extra Blatt« objavlja med drugimi podrobnostmi o Pfrimerjevem puču, da se je hotel Pfrimer, ko je uvidel, da je njegova

Nove aretacije
Dunaj, 17. septembra. p. V pretekli noči je bil aretiran grof Erdödy, o katerem je v preiskavi ved heimwehrovcev izpovedalo, da jim je on delil orožje, municijo in ostalo vojaško opremo za Pfrimerjev puč. V Gradcu so bili zaradi suma veleizdaje aretirani upokojeni polkovnik Kover, zvezni tajnik Heimatschutzta Friderik Mally in tajnik gornještajerske zveze jeklarn dr. Paul Weitzer. Zvezno glasilo Heimwehra »Panther«, ki izhaja v Gradcu, je danes zaplenilo državno pravdnišvo.

Dunaj, 17. sept. s. Vse osebe, ki so bile dne 13. t. m. v Lincu aretirane v zvezi s heimwehrovsko akcijo na Zg. Stajerskem, so bile danes razen kneza Starhemberga in upokojenega generala Puchmayerja izpuščene na svobodo.

Koroška deželna vlada zahteva razpust Heimwehra

Celovec, 17. septembra. d. Koroška deželna vlada je na večerajšnji seji sprejela soglasen sklep, v katerem obsoja dogodke pretekle nedelje, ker niso ozročili samo notranjega miru, temveč tudi vse gospodarstvo, zaradi česar poziva zvezno vlado, naj razoroži in razpusti vse obrambne organizacije ter tudi prepove nošenje uniform. Za varstvo miru in reda naj se povisja stanje avstrijske vojske na mero, kakršna je določena v saintgermalnski mirovni pogodbi.

Ganjljivo slovo od žrtve plazu v Zasipu

Pevsko društvo »Zvon« iz Šmartnega pri Litiji nad grobom ponesrečenega Jožeta Repovža

Bled, 17. septembra. Strašna nesreča, ki se je pričetila v torek v Zasipu pri Bledu in pri kateri je plaz zasul 28 letnega strojnika Jožeta Repovža, o čemer je poročalo večerajšnje »Jutro« obširno, je izzvala spono sožalje zlasti med pokojnikovi znanci in prijatelji v Litiji. Danes popoldne je prišlo v Zasipu pevsko društvo »Zvon« iz Šmartnega pri Litiji. Čigar član je bil pokojnik, pod vodstvom svojeza nevodovje e. Premelča. Prav tako je došlo vse pokojnikovo sorodstvo, ker so pričakovali, da bodo ponesrečenca že odkopali in da bo mogoč pogreb. Žal se to pričakovanje ni izpolnilo. Trupla pokojnika doslej še niso našli, ker je plaz, ki ga je zasul, tako velik.

da soloh ni misliti, da bi ga možni v do-glednem času odkopati. Zato so se zbrali člani pevškega društva »Zvon« iz Šmartnega pri Litiji, kakor tudi pokojnikovi sorodniki na mestu nesreče, kjer se je nato vršila ganljiva spominska svečanost. Pevsko društvo »Zvon« je zapele žalostinko »Vigred se povrne«, nizeov nevodovja e. Premelča pa je opravil molitve. Pokojni Jože Repovž je bil zvest in navdušen član pevškega društva »Zvon« iz Šmartnega pri Litiji, ki se mu je na ta način za nizeov vneto sodelovanje skromno oddolžilo. Sorodniki in njegovi tovariši so potrli po minuli svečanosti odpotovali nazaj v Šmartno pri Litiji.

WAC : Sparta 4:3 (1:0)

Praga, 17. septembra. gh. Dunajski WAC, ki v letošnji konkurenci za srednjeevropski pokal odlično zastopa dunajski nogomet, je moral danes — po direktni vožnji iz Milana v Prago — nastopiti v drugi tekmi za srednjeevropski pokal proti tukajšnjim Sparti. Za tekmo je vladalo veliko zanimanje, ker se je splošno pričakovalo, da bo Sparta slavila svojo končno zmago. Prisotnih je bilo 25.000 gledalcev. Boj je bil zelo napet. Dunajčani so zaigrali izvrstno in so že vodili s 3:0. Tedaj pa se je oživela Sparta in tekmo 7 minut dosegla izenačenje. Minuto pred koncem igre je WAC za bil 4. gol in izvojeval zmago, ki mu je obenem — zaradi enake razlike golov v prvi

tekma zagotovila še tretjo tekmo za odločitev. Sodli je Belgijec Langenus, ki se je z letalom pripeljal v Prago.

Lunačarski v Trstu

Trst, 17. septembra. č. Semkaj je pripel biviš sovjetski komisar Lunačarski. V Trstu so bili namreč večeraj spuščeni v morje štirje ribiški parniki, zgrajeni v italijanskih ladjedelnicah za Sovjetsko Rusijo. Svečanosti je prisostvoval tudi Lunačarski.

Hmeljski trg

Zatec, 17. septembra. h. Položaj na hmeljskem trgu je nespremenjen. Cene so ostale tudi nespremenjene 140 — 300 Kč.

Intervencije bana v Beogradu

Beograd, 17. septembra. p. Ban g. dr. Marušić, ki se je dva dni mudil v Beogradu, je nocoj odpotoval nazaj v Ljubljano. Vašemu dopisniku je g. ban ljubeznivo izjavil, da je v raznih zadevah dravske banovine zelo uspešno interveniral pri merodajnih mestih. Posebno važna je bila intervencija v zadevi kuluku pri ministru gradbe dr. Kramerju. G. ban je navedel vse vzroke, ki govorijo za to, da se breme kuluka v dravski banovini kolikor mogoče olajša ter v okviru zakonskih določb po možnosti vsaj za prihodnje leto zniža na minimum ali sploh ukine. G. ban je naglasil, da je naletel pri g. ministru dr. Kramerju na popolno razumevanje. Druga važna intervencija je bila pri ministru za kmetijstvo zaradi podpore po poplavih in točji prizadetim krajem ter podpore za pogorele, zlasti v vasi Nadlesku.

Napredovanje

Beograd, 17. sept. AA. Z ukazom Ni. Vel. kralja je bil na predlog trgovinskega ministra pomaknjen od oddelku za trgovino, obrt in industrijo kraljevske banke ura-ve v Ljubljani svetnik dr. Ciril Pfeifer iz V. v IV. skuino.

Iz sodne službe

Beograd, 17. septembra. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je na predlog pravosodnega ministra premeščen k upravnemu sodišču v Celju dr. Ivan Lininger, tajnik prvostopenjskega sodišča 4. skupine I. stopnje v Zagrebu.

Borba v Ljubljani

Aljehin v drugi premagal Niemcoviča, Kostić porazil Collea, Astaloš in Pirc remizirala, partija Vidmar-Stoltz prekinjena

Ljubljana, 17. septembra. Današnje 19. kolo mednarodnega šahovskega turnirja, ki se je igralo v Ljubljani v veliki dvorani Kazine, je poteklo sledeče:

Bogoljubov in Spielmann sta igrala damski gambit. Partija je bila korektna in brez razburljivih momentov. Oba moštra sta bila silno previdna in sta se v končnici zedinila za remis.

Colle je igral proti Kostiću zelo drzno na napad, vendar pa ni dosegel ničesar. Kostić se je branil zelo spretno in je končno svojo zaslugi pripisal porazil.

Borba med dr. Tartakowerjem in dr. Astalošem je bila precej ostra in je večkrat kazala, da bo Astaloš dobil odločilno premoč. Toda nizezov zvit nasprotnik se mu je vedno izmuznil. Igra je bila polna zaletljivosti in končala remis.

Partija Flohr - Kashdan (damski gambit) je bila zelo živahna. Ob 19. je bila prekinjena v nejasni poziciji.

Vidmar je proti Stoltzu zelo dobro otvoril v damskim gambitom ter je dobil kmalu leno pozicijo. potem pa je v časovni stiski ponudil in zašel v težko končnico, ki je bila še ob 19. ko je bila partija prekinjena, nejasna.

Damski gambit med Pircem in Maroczyjem se je v 26. potezu končal remis. Maroczyjeva pozicija dali časa ni bila ravno prijazna, vendar se mu je na poslednjo posrečilo igrati izravnan in iz zasidri v remiju.

Niemcovič je proti Aljehinu igral originalno otvoritev, pa se je prenačil in žrtvoval figuro, s čemer je zašel v težko pozicijo, v kateri bi bil kmalu izručen damo. V končnici je potem Aljehin lahko zmazal.

Vsečo partijo Aljehin - Colle je belgijski mojster predal brez boja po 36. potezi.

Popoldne je bil naval občinstva tako silen, da je bilo igranje skoro nemogoče. Stanje po 19. kolu je naslednje: Aljehin 16, Bogoljubov 11, Kashdan 10 in pol (2) dr. Vidmar 10 (1), Spielmann, Niemcovič 9 in pol, Maroczy, Kostić 9, Flohr 8 in pol, Stoltz 8 (2), Astaloš 8 (1), Tartakower 7 in pol, Colle 6 in pol, Pirc 6 (1).

Jutri je prost dan in se tudi prekinjene partije ne bodo nadaljevale.

Nevzdržen socialen položaj na Madžarskem

Bratislava, 15. septembra.

Vso povojno dobo vzbuja Madžarska od časa do časa nedeljeno pozornost evropskega političnega sveta. Ne morda s kakimi vzgladnimi notranjimi ureditvami, a smotreno konsolidacijo in sodelovanjem za ohranitev miru in ravnovesja, marveč z raznimi nelepimi aferami, s svojo kričavo težnjo po reviziji svojih meja in zadnje čase s svojo politično in gospodarsko krizo. Od Windischgrätzove ponarčevalne afe, preko monoteističnega tihotapstva z orožjem ter večnih obmejnih incidentov do nedavnih bančnih polomov prita dolgi niz takih in enakih dogodkov, da ima ta tvorba sama v sebi kal nemira in nerada. Ako pogledamo bližje na madžarski problem, se lahko brž uverimo, da imajo vse te neprijetnosti izvor v gospodarsko-socialni strukturi in v državni politiki Madžarske. Madžari se ne morejo pomiriti z dejstvom trianonskega miru, nočejo priznati upravičenosti narodnostne razdelitve predvojne Ogrske, marveč sanjajo svoje nadute sanje o nedotakljivih mejah dežela krovne S. Stefana, o starem velikem »Magyarország«, kjer je manjšina teptala večino, plemstvo pa je neomcično vladalo nad narodi. Ta filipika jim še vedno ne da uvideti, da ne morejo preko jugoslovenskega ozemlja na morje, da Slovaška ne spada v njihovo narodnostno ozemlje in da imajo Jugoslovenci, Rusini in Rumuni vsaj tako pravico do samostojnega življenja, kakor drugi narodi.

V dobi, ko je reakcionarni fevdalni sistem postal v vsej Evropi že davno nemogoč, je bila Madžarska edina država, ki je ohranila stari družabni red in stari gospodarski stroj. Velikashi so obdržali vladno in zemljo v svojih rokah, narod pa je ostal brez obloge. Fevdalni sistem ima edini namer, vzdrževati in čuvati pravice in ugodnosti maloštevilnega plemstva; zato ni treba poudarjati, da taka politika ni v korist ogromni večini ljudstva. Taka agrarna politika je poslabšala položaj kmetijskega prebivalstva in širši sloji madžarskega ljudstva so tako obubožani, da je njih kupna moč padla globoko pod najmanjši mero.

V silni svetovni gospodarski tekmi tudi Madžarska kot agrarna država ne more dobiti odjemalcev za svoje kmetijske pridelke. Njena mednarodna trgovina stalno pada ter izgublja svoj nekdanji pomen. Eden najboljših dokazov gospodarskega in finančnega slabega stanja je znano dejstvo, da madžarske carine državi ne donajajo skoro nikakršnega dohodka.

Drugi vzrok gospodarske krize je volična politika madžarskega plemstva. Ma, komaj sedemmilijonska država, koje večino tvorita obubožani kmet in politično nepopolnoma brezpravni delavec, živi še danes tako, kakor je živela pod zaščito močnega cesarstva Habsburžanov. Izkoriščanje ljudskih slojev je tako zelo prešlo v kri in meso madžarskega magnatstva, da sedaj po odepitvi drugorodnega ozemlja čuti vso težo tega početja lastno mažarsko ljudstvo. Oligarhija plemičev in bogatašev živni nad svojimi razmerami. Trianonska mirova pogodba ne dovoljuje Madžarski vzdrževanja stalne vojske in oboroževanja. Vendar to prepoved vladni krogi stalno kršijo, ustanavljajoč razne zakrknave vojaške enice, med katerim je najbolj znana organizacija Levente. Ogromni stroški za to skrivno oboroževanje so spravili do poloma tudi madžarsko Kreditno banko, ki je finančarska oboroževanje in so ji ostale ob polomu v portfelju samo menice in obveze vlade, ki jih slednja nikakor ni mogla poravnati.

Ako je že položaj kmeta nevzdržen, so mora položaj delavca označiti naravnost kot obupen. Znanje so večje demonstracije gladnih, brezposelnih delavcev pred madžarskim parlamentom. Znano pa je tudi, kako kruto vlada zatire vsako tako manifestacijo. Svoje gladno delavno ljudstvo je vlada vselej z železno brezobzirnostjo in z bajoneti zavrnila, ne imajoč niti trohice razumevanja za njegovo težnjo in jade. Vlada sama tira na ta način delavstvo v brezobzirni komunizem, kakor da iz Kunovega prevrata ni dobila niti najmanjšega pouka.

Grozni atentat na mednarodni brzoletnik pri Torbagyju je iznova obrnil pozornost sveta na te žalostne socialopolitične razmere v Madžarski. Skrajni čas je že v interesu konsolidacije Srednje Evrope, pa tu di v interesu Madžarske same, da uvidijo nevzdrženost položaja tudi voditelji madžarske politike in usmerijo udeleževanje države tako, da bo imelo za cilj korak vsega naroda in te le »gornjega tisoča« privilegirancev.

Iz državne službe

Beograd, 17. septembra. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog ministra za pravosodje ter v soglasju s predsednikom ministrskega sveta je premeščen na lastno prošnjo dr. Stanko Bregar, sodnik na okr. sodišču na Vrhniki, v Kranjsko goro na okrajno sodišče za starašino.

Skupni davek na poslovni promet na kmečko moko ukinjen

Beograd, 17. sept. AA. Davčni oddelek finančnega ministrstva je razposlal davčnim oblastvom okoliščno te le vsebine: Zakon o prodaji pšenice v državi je prepovedal trgovanje z vsako drugo moko razen moke, ki se zmelje v trgovskih mlinih. Zato se v bodoče ne more spraviti v promet moka, zmelja v kmečkih mlinih, ki meljejo na merico. V čl. 2. pripombe v tarifi št. 144 in 144a) je tarife skupnega davka je bilo predvideno, da so ti mlini na ujem (kmečki mlini) podvrženi skupnemu davku na poslovni promet. Ta odredba je bila uvedena zato, ker so lastniki usuških mlinov moko prodajali in jo tako dajali v promet. Da ni bilo te odredbe, bi ostal znaten del prometa z moko neobremenjen z davkom.

Ker je promet z moko od kmečkih mlinov sedaj onemogočen, so z gori omenjenim zakonom indirektno razveljavljene odredbe pripombe iz čl. 144 in 144a), ki regulira vprašanje obdavčenja mlinov na njem. Zato ti mlini od meseca septembra dalje ne bodo plačevali skupnega davka na poslovni promet (2 odn. 3 pare od kilograma moka in otrobov) nego le splošni 1 odst. davek od vrednosti storjene usluge na podlagi ocene davčnih oblasti. Mlinci na ujem bodo odmerjeni jim skupni davek na poslovni promet za letošnji plačali od 1. septembra do konca leta.

Volilni imeniki za Ljubljano vloženi

V Ljubljani je 15.880 volilnih upravičencev -- 754 več kakor l. 1927. Rekordno delo magistratnega uradništva

Ljubljana, 17. septembra.

Domovinski urad magistrata je zadnje dni izvršil res rekordno delo pri sestavi volilnega imenika. Prvotni seznam po kartotekah je izkazoval 16.438 oseb upravičenih k skupščinskim volitvam. Skrbno, temeljito izvedena revizija, ki je trajala od petka do toka zvečer, je črtala 558 oseb, ki nimajo volilne pravice, ker niso prebrskano bivalne 6 mesecev v Ljubljani ali pa so izgubile volilno pravico v smislu čl. 7 volilnega zakona.

Včeraj ob 8. so pričeli sestavljati v 2 izvodih prave volilne imenike za 26 volišč. V 5 uradnih sobah in veliki dvorani domovinskega urada je neprenehoma drdelo 21 pisalnih strojev najrazličnejših tipov. Strojepisam je 21 uradnikov diktiralo imena volilnih upravičencev. Delo so prekinili popoldne. In ob 14. se je nadaljevala pravca tekma za rekord. Brez daljšega odmora so delali neprestano 24 ur. Urad je bil zaposlen s prepisovanjem imen v uradne volilne formulare do 4. zjutraj. Urad sam pa je bil v funkciji do 17. Šef urada dr. M. Letnar in ravnatelj g. Fran Rupnik sta vodila in nadzirala sestavo. In danes je bil urad kakor pravca tobojšice. Kupi izrabljenega indiga in drugega papirja so ležali po tleh.

Knjigovoz g. Matko Pogačnik je dobil naročilo, naj bo vsak trenutek pripravljen, da čimprej v trdo zveze imenike. Vso noč je čakal, a davi ob 4. jih je naposled prevzel v vezavo. Zvezal je 26 imenikov dvojno, torej 56 knjig, ker en imenik ostane pri sodišču, a drugega prejme volilne komisije posameznih volišč. G. Pogačnik je dopoldne delo promptno izvršil ter je ob 12.30 izročil vse imenike, solidno vezane. Popoldne pa je še zvezal obširen abecedni register vseh volilnih upravičencev, prav tako dvojno.

V uradu je sprva po noči vladala nekam vesela živahnost. Uradniki so se preskrbeli s cigaretami, ki pa jih je kmalu začelo zmanjkovati; a tudi za provijant je bilo preskrbljeno. Sluga je proti večeru donesal cigarete (seveda Zete) in je naposled pol saljivo pol resno ugotovil: »Vse trafike okoli rotovza sem izpraznil.«

»Prei mora biti konec volilnih imenikov kakor naš!« In tako je bilo. V hudi tekmi sta omagala neki starejši uradnik in ena stroje-

piska. Vsi ostali so hrabro vztrajali v napornem nočnem delu. Toda proti jutru se je vseh loteval spavec. Vedno uslužna so-proga ječarja g. Jezovška pa je kmalu poskrbela za okrepčilo. Skuhala je par loncev dobre črne kave.

Šef dr. M. Letnar in ravnatelj g. Rupnik nista urada zapustila do 17., ko so bili imeniki z registrom in županovo vlo-go odneseni na okrajno sodišče. Vse imenike so podpisali župan dr. Dinko Puc in občinska svetnika dr. Oton Fetič in dr. Milan Šubič.

Končno število vseh ljubljanskih volilnih upravičencev znaša 15.880, dočim jih je bilo za skupščinske volitve l. 1927. 15.126; torej je prirastek 754. (Ljubljana šteje 59.768 prebivalcev).

Državni uradniki in nameščenci, po večini železničarji, ki stanujejo izven Ljubljane, a so v službi tu, bodo volili na dveh posebnih voliščih na Resljevi cesti. Vseh teh je 1069.

Ljubljana je sedaj razdeljena na 26 volišč. Novih je pet, eno na vojaškem strelišču za Galjevice in bližnje ulice, drugo na tehniški srednji šoli za Mirje, tretje na sodišču in dve na Resljevi cesti.

Na posamezna volišča so volilni upravičenci razdeli tako-le: I. 613 na II. drž. gimnazijo na Poljanski cesti, II. 653 na II. drž. gimnazijo, III. 587 na Mestni dom, IV. 620 na Šentjakobsko šolo, V. 631 na šolo na Prulah, VI. 619 na gostilno Česnovar (Dolenska cesta), VII. 636 na vojaško strelišče, VIII. 628 na otroški vrtec v Cerkevni ulici, IX. 608 na tehniško srednjo šolo, X. 626 na šolo na Grabnu, XI. 637 na I. drž. gimn. v Vegovi ulici, XII. 612 na licej, XIII. 608 na klasično gimnazijo, XIV. 674 na justično palačo, XV. 593 na moško učiteljsko, XVI. 606 na šolo na Ledini, XVII. 617 na volišče v Japljevi ulici, XVIII. 608 na Mestno zavetišče, XIX. 609 na justično palačo, XX. 623 na kak javen lokal za Bežigradom, XXI. 608, XXII. 609, XXIII. 606 in XXIV. 582 na šolo v Šiški, XXV. 532 na žensko učiteljsko za drž. nameščence od A do L in XXVI. 537 na žensko učiteljsko za ostale drž. nameščence.

Volilne imenike je ob 17.30 izročil sodišču ravnatelj urada g. Rupnik in je bila o vložitvi imenikov obveščena banka

V areni šahovskih matadorjev Sličice in prizori s turnirja v ljubljanski Kazini

Ljubljana, 17. septembra.

»Kaj pravite Vi, gospod doktor Aljehin?« — Seveda je bil gospod Niemcovič, ki je pred pričetkom ljubljanskega kola par minut pred 10. prekinil mir in tišino v dvorani Kazine. Šlo je zaradi razsvetljave dvorane. Nemirni dun je prvi opazil, da bo raztresena luč, ki se je razlivala sikozi okna in se v dvorani mešala s svetlobo velikih lestencev, bodeča pisca za njegove živce. »Vsekakor boljše je kratko mnenje mojstra vseh mojstrov. Njemu je pač vse eno, ali so okna zastrta ali odgrnjena, ali je luč mirna ali raztresena. Treba pa je svojemu partnerju napraviti tudi to malo uslugo, saj gre zopet le za eno stotih malih okoliščin, od katerih je tovariš Niemcovič tako zelo odvisen.

Nu, končno so se sporazumeli, da bo le prijetnejše pri električni razsvetljavi, pri zastrtih oknih. Sredi popoldneva je bil v dvorani večer. Pet minut manjka do desetih. Tiho stopajo v dvorano gledalci, med njimi so pomešani tudi turnirski igralci. Ločijo se od gledalcev po tem, da stopajo brezobzirno mimo blagajne v dvorano.

Notri stoji osem miz v četverkotu. Na sedmih so šahovnice na ure, osma je obložena s škatljami, knjigami, pisalnimi orodjem, pepelniki itd. To so rekviziti turnirskega vodje Kmocha. Igrišče je ograjeno z debelo vrvičo, privezано okoli stebrov. Igralci zlezajo pod njo do svojih miz. Čakajo znamenja, da se spoprimejo. Nekateri so nemirni, dokler ne primejo za prvo figuro. Kade cigarete in cigare, da je dvorana polna modrega dima.

Kdo ve, kakšnih občutkov in misli so pred pričetkom. Niemcovič se venomer smešlja, dobra volja mu ne bo odveč za boj z Aljehinom. Kostić ima rdeč nagelj v gumbnici. Širokopleč in kodravi las je pravi »junaški tenor«. Bogoljubov je zadovoljen kot vedno. Njemu šah ni stril zdravih ruskih živcev. Dr. Vidmar je kot siguren svojega remija. Zanj skoro ni presenečenj. Boljši vrbec v roki, kot golob na stehri. Drugim od stare garde je turnirska rutina že v obrazih. Maroczyju je igra prijetna zabava, Tartakowerju vedno znova interesanten problem, Spielmann se je že sprizajal za manjšim uspehom, kot je bil semerniški. Colle je povsem vdan v usodo, profesor Astaloš ima najboljšo voljo, da reši sloves svojega stanu. Dr. Aljehin ima železne živce, vsaj v obrazu. Pred njim ni gledalcev, ne okolice. Le ena svetla, vesela točka je še pred njim: prvi med mojstri, daleč spredaj, nedosegljivo daleč. Morda je to v njegovem obrazu, ali pa le z železno masko prikriva vihar v sebi, kdo ve.

In mladi? So kot negodni dečki, iskreni tovariši. Kashdan je spredaj med njimi. Izgleda, da je že globoko pogledal v šahovski misterij. Florja je sama marljivost, prav tako Stoltza in Pirc kar nič ne veruje, da prvi dobiček ne gre v mošnjček...

Točno ob 10. zavonji. Gospodje nasprotniki se pozdravijo, voščilo dobro jutro ali si privoščijo budomusen dvopit. Kdo bi si mislil, da je že s prvo potezo toliko delala, vsaj za nekatera. Niemcovič si dolgo ni na jasnem, katera poteza mu bo prinesla srečo. Tudi Bogoljubov premišlja: »Šah je težka reč, precej težka, kaj ne gospod Spielmann?« »Jawohl!« In se drugi otiplje po licu, če je dobro obrbit, morda je babjeveren, tudi po očeh se pomane, če prav vidi, Bogoljubov se pa čez čas domisli prve poteze.

Mlajši so urnejši. Damski gambit je Pircova domena, torej korajžno v boj žnjim. Kashdanu in Flohru začetek ne dela skrbi, Stoltz je opreznjši poleg dr. Vidmarja, starega turnirskega leva. Gledalci se prerivajo za vrvičo okoli miz. Aljehin je velika točka. Uživajo ga le

sprednji, drugi le, kadar se po potezi spreha in pregradi, kjer postaja prav živahno. Tivlsley od londonskih »Times«, silovasi orjak z debelo cigaro, si vestno beleži poteze za London, za veliko-londonsko radovednost. Nekli karikaturnist se postira tik pred igralce. Riše, črta, opazuje in radira, neumljeno radira... In je vesel svojih karikaturnistov.

Po par potezah je natakaz že močno zaposlen. Nosi črno in belo kavo, kapucinarje in vodo. Trije ali štirje verujejo le v mineralno vodo. Niemcovič cenil Franc Jožefovo grenčico, neverjetno postaja ženjen. Pogosto nagiba prazen kozarec. Cigaretnega dima pa ne prenese, menda edini od tovaršev. Po potezi hodi leč na zofu v kotu.

Do polnočnega je skoro mir. Včasih zaškrpiljejo izsušena tla, po katerih se prerivajo gledalci, sem pa tam postane kdo preglasen, ko se pa začuje od Aljehinove mize: š-š-š, je zopet mirno.

Ob 13. je prva odločitev za neodločeno igranje Pirc-Maroczy. Drugi je na jasnem Niemcovič. Kdo bi se z Aljehinom, škoda živcev. Pred 15. je že precej remijev in še druga zmaga. Ni si Kostić zaman vtaknil rože v gumbnico. Vidmar in Stoltz še igrata. Flohr in Kashdan tudi. Študentje kupujejo razglednice s sliko šahistov in navale na mojstre. Avtogrami lete na vse strani, ne bo kmalu zopet tako ugodne prilike.

Pri blagajni je gneča. Prideta dva občinska svetnika in direktor z milostivo. Tudi ti se zanimajo za šah. »Kaj, vstopina, potem pa kar pojdimo!« Brez škode za turnir. Ni izključeno, da se do prihodnjega turnirja izpreobrnejo...

Kongres jugoslovenskih zdravnikov

Novi Sad, 17. septembra. n. V dvorani nomškega kulturnega doma se je vršil danes kongres udruženja jugoslov. zdravnikov. Kongresu je predsedoval univ. prof. dr. Zalokar iz Ljubljane, navzoči pa so bili tudi zastopnik kralja polkovnik Živković ban in razni drugi predstavniki oblasti. Po oficijelnem delu so si udeleženci kongresa ogledali medicinsko razstavo, na kar se je kongres nadaljeval. Za predsednika je bil ponovno izvoljen dr. Zalokar. Istočasno se je vršila tudi seja delegatov vseh zdravniških zbornic. Razpravljali so o socialnem zavarovanju zdravnikov in o zboljšanju položaja občinskih zdravnikov. Obenem je bila sestavljena kandidatska lista za državni sanitetni svet. Predlaganih je bilo 33 zdravnikov, izmed katerih bo nato minister socialne politike imenoval člane te najvišje sanitetne ustanove.

Poplave in plazovi v Bosni

Sarajevo, 17. septembra. n. Zadnja dva dni vlada skoro po vsej Bosni tako deževje, kakršnega ni bilo že 50 let. V dveh dneh je padlo več dežja kakor prej v štirih mesecih. Ponekod so se pojavile te poplave, še večja pa je nevarnost plazov, ker je zemlja popolnoma razmočena. V Sarajevu so morali evakuirati dve ulici in sicer ulico Džeka in ulico Vrajska, ki ležita tik pod hribom, s katerega se neprestano rušijo večji in manjši plazovi. V pretekli noči je padla na dvoriščno poslopje hiše št. 56 v ulici Džeka nad 500 kg težka skala, ki je poslopje popolnoma demolirala. Sledil je še večji plaz, ki je dvorišče popolnoma zasul. Ker obstoja nevarnost, da se bodo odtrgali s hriba še večji plazovi, so vse prebivalce iz teh dveh ulic izselili.

Srečke za V. razr. drž. razr. loterije so dospеле!

Pozivamo lastnike naših srečk, da jih pravočasno obnovijo. Zrebanje se bo začelo dne 21. t. m. in bo trajalo ves mesec. Izrebane številke bomo redno objavljali v »Jutru«. Nakaj neobnovljenih srečk je na razpolago in bomo onim, ki jim bodo srečke izrebane za male dobitke, srečke zamenjavali, da bodo mogli nadaljevati igranje na visoke dobitke

Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

O narodni vzgoji

Razvito in živahno je bilo naše narodno življenje pred vojno in skoro ni bilo inteligentna, ki se ne bi udeleževal v enom ali drugem narodnem društvu. Ker smo pa sedaj, hvala Bogu, osvobodjeni in gospodarji na lastni zemlji, bo marsikdo mislil, da mu ni treba več skrbeti za narodno vzgojo. To mnenje je zmotno, ker la politični tuji vplivi so padli, dočim so gospodarski in kulturni ostali.

Poglejmo le izložena okna naših knjarn in dobili bomo občutek, da smo v kakem nemškem mestu. Prodajalec prodaja le to, kar mu najbolj gre izpod rok, zato je gotovo, da ima Ljubljana danes premožno čitalcev nemških beležničarjev in drugih knjig. Znanstvene izvzemam! Pred dobrim mesecem so visele v izložbi neke knjigame stare avstrijske specialke-generalke, na katerih so bili vsi naši kraji napisani potvorno v nemščini, a le tupatam v oklepaju kako slovensko ime in še to pokvarjeno. Visele so te karte nekaj dni nemoteno, ne da bi naša javnost o tem črhnila besedico. To je za nas po dvanajstletni svobodi sramotno, da kaj takega dopustimo. Vsakdo izmed nas ve, kaj bi napravili Italijani in tudi Nemci s tako izložbo. Ne rečem, da moramo napraviti tudi mi tako, ali to mimo prenašanje nas diskvalificira. — Nemški govorci filmi, radio, gramofon, gledališke revije, operne predstave itd. — vse to podpira nemško propagando.

Prav tako je tudi gospodarski vpliv Nemcev silen; še danes mora marsikateri jugoslovenski uslužbenec pisati kakor mu gode njegov nemski gospodar. Po naših večjih obratih in tovarnah so predelavci in delovodje marsikje Nemci, mesto da bi bili Jugoslovenci. Tuji vplivi torej niso še padli, temveč so še celo postali nevarnejši ravno zato, ker jih naš človek ne gleda več s tako kritičnim očesom kakor bi jih moral.

Zato se mora naš narod usposobiti, da zasede mesta, ki jih sedaj opravlja tuji. In v to je v prvi vrsti poklicana naša meščanska šola.

Dolžnost nas narodnih učiteljev je, da učence(čke) ob vsaki priliki opozarjamo na vse to, da jih učimo v prvi vrsti uporabljati in spoštovati našo knjigo, da govorijo doma in drugod, dokler ni krajnje sile svoj jezik, da čuvajo pred popačenjem imena naših slovenskih krajev da cenijo in spoštujejo naše vzore itd. Vzburiti jim moramo in v njih srca zasidrati narodno jugoslovensko zavest, ki naj se stopnjuje v globoko ljubezen in neomajno zvestobo našemu kralju in vsej naši lepi domovini!

Prepovedane knjige

Beograd, 17. septembra. AA. S sklepom notranjega ministra je prepovedano uvažanje in širjenje v naši državi bulletna »Informationsdienst des europaischen Bauernkomites«, ki izhaja v nemščini v Berlinu in mesečne revije »Deutschlands Erneuerung«, ki izhaja v Monakovem.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Polagoma zboljšanje in vedreje vreme ter nekoliko toplje. — Situacija včerajšnjega dne: Visoki pritisk je šel včeraj s svojim centralnim področjem preko naših krajev v smeri proti vzhodu. Za njim nastopa nova barometrska depresija, ki prihaja z Oceana in povzroča na svojem prednjem robu porast temperature in razvedrjenosti. Pritisk je pri nas porasel samo v južnem Primorju, v ostalih pokrajinah pa je padel za 0,1 do 4 stopinje. Temperature so se dvignile v centralnih in vzhodnih pokrajinah za 1 do 4 stopinje, dočim so na severo-zapadu ostale brez spremembe.

Dunajska vremenska napoved za petek: Oblačno in ponekod deževno vreme. Temperatura skoraj nespremenjena.

Seja mariborskega občinskega sveta

Zgraditev carinskih poslopij, magdalenske šole, tlakovanje cest, razne šolske zadeve, izvolitev reklamnih komisij.

Maribor, 17. septembra. Nocoj ob 19. je bila redna seja občinskega sveta, ki jo je otvoril župan dr. Juvan. Na dnevnem redu je bilo samo potrdilo predsedstva.

Župan je v uvodu poročal, da je bilo na zadnji seji občinskega sveta sklenjeno, naj se zgradi nova carinarnica na posestvu dr. Franza, stanovanjske hiše za carinske uradnike pa ob Tomšičevem drevoredu na različnih parcelah. Stanovanjske hiše bodo zidane v obliki enonadstropnih vil in bo v njih 25 stanovanj za carinske uradnike. Na ta način bo ves vzhodni del Tomšičevega drevoreda zazidan z lepimi stavbami. Finančno ministrstvo je v celoti odobrilo načrte zgradb za carinarnico, skladišča in stanovanjske hiše ter je razen tega tudi dovolilo, da se porabi iz kaldrmanskega fonda 3,5 milijona Din za tlakovanje cest. Poslopje za carinsko pošto, ki se bo letos pričelo graditi in za katero je licitacija že razpisana, bo veljalo 5,5 milijona Din, carinarnica in stanovanjske hiše pa 21.750.000 Din, kar pomeni, da se bo do jeseni prihodnjega leta potrošilo v Mariboru okrog 28 milijonov iz kaldrmanskega fonda. To bo ogromno odpomoč proti brezposelnosti in velika pridobitev za Maribor, ker bo ves ta denar ostal v mestu in bližnji okolici. Centev zemljišč, ki se bodo nakupila za zgradbe, je odposlanec finančnega ministrstva odobrila. Tudi je finančno ministrstvo pristalo na to, da najame občina v Drž. hipotekarni banki posojilo v znesku 12 milijonov Din, ker v kaldrmanskem fondu zaenkrat še ni zbranih vseh potrebnih 28 milijonov Lin. To posojilo se bo plačalo v 25 letih in se bodo anuitete krile redno iz dohodkov kaldrmanskega fonda v teku prihodnjih let.

Občinski svet je odobrila tozadevne sklepe upravnega odbora, centev zemljišč, najetje posojila, ki se bo vključilo na nove stavbe, nadalje uporabo 3,5 milijona Din iz kaldrmanskega fonda za tlakovanje cest, ki se bo takoj pričelo, in končno nakup starih hiš v bližnji carinarnice, ki jih bo treba zaradi novih stavb podreti.

Nadalje je župan poročal o sklepu Mestne hranilnice, da bo na svoj račun dala na razpolago mestni občini 4 milijone Din za zgradbo potrebne nove osnovne šole v magdalenskem predmestju. Občinski svet je sprejel ta sklep hvaležno na znanje in ga je kot nadzorna oblast seveda odobrila. Sestavil se bo poseben odbor strokovnjakov šolnikov in tehnikov, uglednih meščanov in članov občinskega sveta, ki se bo posvetoval glede najprimernejšega prostora za novo šolo ter načina izvedbe zgradbe.

Župan je tudi poročal, da se je posrečilo doseči pri banovski upravi, da je predlagala ministrstvu zvišanje najemnine za državna realno od 120.000 na 200.000 Din na leto. Nadalje je predlagal, naj občinski svet odobri proračun kraljevega šolskega odbora za l. 1932 v znesku 1.422.431 Din. Odobrilo se ne nato nekatero prodaje parcel zasebnikom za zidanje stanovanjskih hiš. Glede nakupa zemljišča nasproti palači sreskega načelstva, ki ga ponuja na prodaj pivovarna »Union«, se je razvila daljša debata. Občinski svet je sklenil, da naj upravni odbor točno prouči tozadevno vprašanje in stopi v dogovor z vodstvom pivovarne.

Končno sta bili izvoljeni za reševanje reklamacij glede vpisov v volilne imenike dve komisiji in sicer v prvo župan dr. Juvan, Grčar, Kežar, dr. Kac in Oslak, v drugo pa podžupan dr. Lipold, dr. Veble, Tumpelj, Petejan in Faval.

Poslanik Prince v Zagrebu

Zagreb, 17. septembra. n. Davi je prišel semkaj z avtomobilom z Bleda ameriški poslanik na našem dvoru g. Prince. V Zagrebu ostane do sobote, nakar bo odpotoval v Beograd.

Naši kraji in ljudje

Pred novo ureditvijo krušnih cen za Slovenijo

Izjave ministra za trgovino deputaciji naših pekov

Ljubljana, 17. septembra. Obravnavali smo v posebnem članku, kako in zakaj je izzvala enotna določitev krušnih cen za vsa država med peki v dravski banovini veliko zmedo. Par dni poprej so bili povišali cene kruha, sklicujoč se pri tem na podražanje moke, nato pa je vlada izdala novo določitev cen, ki je seveda znatno nižja od cen, ki so veljale pred podražitvijo moke.

V sporazumu z vsemi pekovskimi združenji v dravski banovini je odšla v Beograd posebna deputacija pekov, da na pristojnih mestih intervirira in opozori na to, da so novodoločene cene za dravsko banovino nevedrjene, ker je dohajna cena moke mnogo višja, kakor pa v Vojvodini in so tudi režijski stroški pekov znatno višji. Deputacija se je danes vrnila iz Beograda. Udeleženci so nam sporočili, da jim je uspelo prepričati g. ministra za trgovino, da je polo-

žaj cen v dravski banovini nevedrjen. G. minister je deputaciji priznal, da se je izvršila določitev cen kruha na osnovi razmer in nabavnih cen v Beogradu in Vojvodini, pri čemer se ni upoštevalo, da se cene zaradi prevoznih stroškov iz Vojvodine do dravske banovine znatno podražijo.

G. minister je deputaciji zagotovil, da bo zadeva takoj urejena in bodo za dravsko banovino glede na omenjene posebne razmere na novo določene krušne cene, da bo mogoče prodajati kruh po kar najnižji ceni. Vlada se zaveda, da je kruh najpotrebnejša in najglavnejša ljudska hrana in hoče zaradi tega s primernimi ukrepi doseči, da se kruh kar najbolj mogoče poceni. Seveda pa vlada nima nikakega namena, oškodovati pri tem pekovske obrtnike.

ju. Slične elementarne nesreče ne pomnijo pri nas niti najstarejši ljudje. Zaradi točnosti bodi samo še pripomnjeno, da se nesrečna žrtev strele na Lomu ne zove Lukanc, temveč Silvester Goltnik. Strela ga je ubila, ko je popravljal od neurja raztrzi jarek.

Iz šahovske arene

Kostić

Flohr

Stoltz

Ob grobu vrle Sokolice

Skofja Loka, 17. septembra. Tužno je zapel zvon škofjeloškega svetišča in naznanil žalostno vest, da je tam v izbiči Fužinskega predmestja končana tragedija mladega življenja. V najlepših letih je umrla po dolgotrajni, mučni bolezi sestra Tončka Hafner-Okornova.

Smrt je iztrgala iz sokolskih vrst požrtovalno članico in prijetno tovarišico. Pokojnica je živela veliko zaupanje in spoštovanje. Dolgo vrsto let je sodelovala z največjo vnemo pri vseh sokolskih prireditvah in šele težka bolezen jo je odvrgla od delovanja. Posebno velike so njene zasluge pri gledališkem odru. Kot izvrstna igralka je bila znana najširšim krogom prebivalstva. Z njeno pomočjo je dobro uspelo gotovo nad 60 iger. Če pri gledaliških prireditvah ni nastopala na odru, je delovala kot šepetalka v najboljšo pomoč vsem režiserjem.

S soprogom g. Pavlom Okornom, predsednikom Obrtne zadrage in lastnikom znanega mizarskega podjetja in sinčkom Pavlom deli ob svezem grobu globoko tugo ves naš Sokol. Ugasnilo je življenje dobre matere, skrbne gosposke in vrle Sokolice, ki bo za vedno ohranjena v častnem in blagem spominu!

Krasno bliščeči lasje!

Propranjglavese Vašilasje morajusvetiti. Potem še le so sveži in prožni. Operite jih s SCHWARZKOPF-EXTRA. Vsaki omot obsega prašek HAARGLANZ za naknadno izpiranje, edino sredstvo, ki more Vaše lase osvežiti ter jim dati lep sijaj. Celi zavitek SCHWARZKOPF-EXTRA s HAARGLANZ-praškom stane samo Din. 5.—

SCHWARZKOPF-EXTRA SCHAUMPON s PRAŠKEM HAARGLANZ

Repr. Rave d. d., Zagreb

Zopet nočni požigi v celjski okolici

V sredo na Ostrožnem in pri Dramljah, včeraj v Grajski vasi

Celje, 17. septembra. Z zelo redkimi izjemami smo v zadnjih treh tednih morali zabeležiti vsak dan kak večji ali manjši požar v bližnji celjski okolici. Skoro v vseh primerih gre za požig, ki ga ima na vesti neznan zločinski roka. Sinoči je izbruhnil ogenj kar v dveh vaseh celjske okolice.

Okrog 21.45 so bili celjski gasilci poklicani na Ostrožno, kjer je gorel kozolec posestnika Gaberška. Pod kozolcem se je nahajal tudi svinjak, poln prašičev. Celjski gasilci so našli na mestu že tovariše z Lopate, kmalu nato pa so prihiteli na pomoč tudi gasilci iz Gaberja. Skupnemu nastopu gasilcev je uspelo, da je bil ogenj kmalu pogasjen. Zgorela je le streha.

Kake pol ure nato pa so bili celjski gasilci ponovno alarmirani, češ da gori v Trnovljah. Telefonično so vprašali požarne čuvaja na Miklavškem hribu, če vest odgovarja resnici in ta jim je odgovoril, da sicer res gori v omenjeni smeri, toda ne v Trnovljah, temveč nekje višje v hribih pri Dramljah. Zaradi nepristopnega terena, ki so ga celjski gasilci v zadnjih mesecih morali že večkrat brezuspešno preizkušati, niso odhiteli na pomoč, ker bi njihova pot ne imela pomena zaradi prevelike oddaljenosti. Tudi v primeru dobre ceste ne zveze bi prišli na mesto nesreče prepozno. Ukreniti bo treba res posebno ostre

mere, da se bo ustavilo delovanje brezvestnih požigalcev.

Grajska vas, 17. septembra.

Ni se še polegel strah zaradi zadnjih petih požigov, ko je že davil kmalu po 4. potrkal sosed na okno posestnika in lesnega trgovca Ferdinanda Koka v Grajski vasi: »Nande, ali nič ne vidiš, da gori tvoj kozolec?«

Vsa družina je planila pokonci ter pričela s sosedi reševati kar se je dalo. Domače gasilno društvo je pričelo obupen boj pri sosednjih poslopjih, da jih ubrani, in kmalu nato so alarmirale tudi požarne straže v Gomilskem, Trnavi in St. Rupertu gasilni društvi Gomilsko in Trnavo, ki sta bili v najkrajšem času na mestu. Združenim naporom naših vrlih gasilcev se je posrečilo omejiti požar na goreči kozolec obvarovati vas pred katastrofo.

G. Koku je pogorel do tal kozolec s kromo ter gospodarskim orodjem. Vzovze so rešili, dočim je postala kočija, vredna 7000 Din, žrtev plamenov. Škode je nad 20.000 Din, ki je krita z zavarovalnino. Ker je požar nastal v zgodnji jutranji uri, ni mogoče misliti na nesrečo, temveč se zdi, da je imela tudi tu vmes prste zločinske roka. Šentpavelski orožniki so vse dan neumorno preiskovali zamotano zadevo in so zločincu, kakor se čuje, že na sledu.

Ženini in neveste žrtve velikih sleparij

Kako je društvo »Sreča« osrečevalo svoje člane — Pred veliko in zanimivo razpravo

Subotica, 17. septembra. Prihodnji mesec se pripravljajo za Subotico in široko okolico velikanska senzacija. Za 20. oktobra je namreč razpisana razprava proti vodstvu društva »Sreča«, ki je opremljalo žene in neveste proti precejšnji članarini z balo. V vodstvu tega osrečevalnega društva so bile znane osebnosti in bo glavni obtoženec pri senzacionalni razpravi nekdanji šef v subotički železniški direkciji, Stjepan Savič, ki je bil predsednik društva »Sreča«. Dva, za njim najvažnejša obtoženca in sicer Aleksander Kostić in Ladislav Kalaša pa sta še pravčasno odnesla pete na Madžarsko. Obtožba se glasi na sleparstvo in zanikerno vodstvo društva.

Društvo »Sreča« je pobralo na članarini 3 in pol milijona dinarjev, svojim srečnim članom-ženinam in nevestam pa je izplačalo za bala samo 2 in pol milijona, dočim so si odborniki društva med seboj razdelili 1 milijon pod imenom tantijem.

Predsednik je imel 7000 Din mesečne plače. Tudi drugi odborniki in funkcionarji

so imeli lepe dohodke. Iz sodnijskih spisov je razvidno, da so si znali poleg redne plače pridobiti denar še na druge načine. Tako n. pr. so si zaračunavali za potovanje v Beograd po 5 do 6 tisoč dinarjev.

Poslovne knjige društva »Sreča« so mnogokrat radirane in popravljene, kar dokazuje, da je bilo poslovanje skrajno pomankljivo. Iz poslovnih knjig je dokazano končno tudi to, da so dobivali prispevke za bala samo nekateri člani, ki so se znali prikupiti kakemu odborniku ali pa samemu predsedniku. Kako osrečeni so bili člani z delovanjem društva »Sreča«, se vidi najbolje iz tega, da so na zadnjem obnem zboru ženske planile proti predsedniku ter ga nabile z dežniki in nagale na ulico. Zaradi tega incidenta se je za »Srečo« začela interesirati policija in to je bil prav za prav srčen povod preiskave, ki je odkrila gorastane sleparije. Na glavno razpravo je pozvano že dosedaj 80 prič, večinoma oškodovanih ženinov in nevest ter je gotovo, da bo razprava trajala najmanj teden dni.

Demon alkohol vedno išče žrtve

Sirov fantovski pretep v vinočetu — Dva fanta nevarno obstrlejena

Gornja Radgona, 17. sept. V skrbeh za posodo za obetajoči se obilni pridelek pijače so si letos številni vinogradniki oskrbeli dovoljenje za točenje pod vejo, da na ta način vnovičjo svoj stari pridelek in pripravijo posodo za novega. Teh vinočetev je še sedaj v našem okolišu precej in kljub denarni krizi so številno obiskani, ker dobiš v njih ceneno pijačo. V njih se zbirajo fantovske družbe, da si za majhno vsoto pridobijo poguma za izzivanje, kateremu sledi navadno tudi pretep.

V vinočetu Franca Kavčiča, posestnika v Lokavcih pri Negovi, so prišli nedavno 19letni Klobasa Jakob, 22letni Domajnko Alojzij, 23letni Kavčič Matija, 23letni Košti Franc in 24letni Zorko Anton iz Ivanjcev in 21letni Simončič Janez iz Ivanjskega vrha. Sedeli so v kuhinji in popivali pozno v noč. V kuhinji pa se je nahajala tudi družba starih fantov iz sosednje župnije Sv. Benedikta v Slovenskih goricah. Naenkrat je začel 19letni pobalnik Klobasa Jakob brez najmanjšega povoda napadati in izzivati fante iz benediške župnije, a ker slednji niso hoteli reagirati, se jih je pobalnik lotil dejansko in udaril enega s pestjo po obrazu, nato pa pograbil stol in začel z njim klatiti po kuhinji okrog.

Fantovska družba od Sv. Benedikta se je razen enega umaknila iz kuhinje, Zorko, Košti in Simončič pa, ki so bili s Klobaso v družbi, so zbežali v spalnico gospodarja Franca Kavčiča in se zaprli. V kuhinji so ostali še nadalje Klobasa Jakob, Domajnko Alojz, Kavčič Matija in žitek šimon. Zadnji je mirno opazoval razgrajanje, katerih najhujši je bil vsekakor Klobasa Jakob. Ko se je čez čas vrnil v ku-

hinjo eden prej odšlih fantov od Sv. Benedikta v mnenju, da se je razgrajanje že pomirilo, sta ga zgrabila Domajnko in Kavčič in ga vrgla na tla. Na tleh ležečemu pa se je posrečilo izmuzniti se napadalca in pobeigniti v gospodarjevo spalnico, kamor so se že poprej skrili nekateri. Domajnko in Kavčič sta pohitela za njim in ker so bila vrata spalnice zaprta, sta hotela s silo vlomiti. Njima je priskočil na pomoč še Klobasa Jakob in kričal: »Sedaj pa oficirske repetirke aufe. V tem momentu pa je že potegnil iz žepa samokres in ustrelil v strop. Pri nadaljnjem rvanju ob zaprtih vratih spalnice je Klobasa ponovno ustrelil, toda tokrat tako nesrečno, da je zadel svoja pajdaša, in sicer Kavčiča Matijo v nadpестje leve roke, nakar je projektil pogodil še Alojza Domajnka na desni strani pod prsmi in je krogla obtičala pod kožo na hrbtu. Oba obstrlejenca sta dobila hude telesne poškodbe.

Na kraj nesreče je bil takoj pozvan okrožni zdravnik dr. Brunon Weixl, ki je nudil ponesrečencema prvo pomoč. Hujše poškodovanega Alojza Domajnka je poslal v bolnico v Maribor, medtem ko je Kavčič Matija ostal v domači zdravniški oskrbi. Po starem fantovskem običaju glavni razgrajatelj Klobasa Jakob seveda zanika krivdo, češ, da ne poseduje orožja in da zaradi tega sploh ni mogel streljati. Ker pa je zadevo vzelo v pretres sodišče, bo krivcem gotovo izprašalo vest in jim prisodilo pravično kazeno, da se na ta način malo omejeji tu sirovi fantovski pretepi, ki so v največjo sramoto naših slovenskih fantov in ne v čast, kakor si taki mladi smrkvanci radi domišljujejo.

Šaleška kronika

Šoštanj, 17. septembra. Šaleška dolina, ki ji je Šoštanj metropola, ima ime po Šaleku, ljubavi vasi na jugovzhodnem koncu doline. V tej vasi so v nedeljo prav svečano otvorili novi most čez Pako. K otvoritvi so se zbrali lokalni funkcionarji, obred je pa opravil domači novomastnik g. Štukovnik. Novi most je imel tudi botre in to gostilničarja Antona Vrdeva in posestnika Brigito Brglezovo. Most je iz železobetona, močne konstrukcije ter bo lahko zmagoval dokaj gosti promet.

V nedeljo so imeli tudi v Skaljah, kjer je sedež dekanije za Šaleško dolino, velik praznik. Potegnili so namreč v stolp nov zvon. »Vilji smo ga v Ljubljani — skrbni škalski župljani« — pravi napis na zvonu, ki tehtja 3 kg manj kakor 22 stotov. Uglah-

Novost! V Elitnem kinu Matici

se predvaja kot dopolnilni spored najnovejši domači film

Svečanosti kraljevega tedna in odkritje spomenika kralju Petru Osvoboditelju v Ljubljani

Dnevno ob 4., pol 8. in 9.1/4 ur
v Elitnem kinu Matici

Ob 4., 1/2 8. in 9.1/4 zvečer

Velezabavna pikantna komedija

Sestrična iz Varšave

Szöke Szakall, Tala Bisell, Fritz Schultz, Huszar Suffy

Krasen dopolnilni spored!

Predpredaja vstopnic od 11. do pol 13. ure.

Telefon 2124

Elitni kino Matica

se odkupi Jakčeva velika slika Novega mesta.

Občina se je poravnala s tvrdko »Novobor« in ji izplačala 165.000 Din. Plačevala pa bo od 1. maja dalje, za dnevni električni tok 1 kv uro 1.50 Din, za nočni 1.25 Din. Burno debato je tudi to pot povzročilo vprašanje sejmšišča, ki naj se na zahtevo sreskega načelstva premesti na eno izmed starih predlaganih parcel. Najprimernejši kraj bi bile parcele v Kandiji, last posestnika Brudarja. Prostor je dovolj velik in sejmšišče bi bilo na periferiji mesta. Tam bi stala tudi mestna klavnica, za katero so načrti že zasnovani. Tudi na tej seji ni prišlo do odločitve, ampak se je sklenilo prositi pristojno oblastvo za odločitev te zadeve iz finančno-gospodarskih razlogov. Za socialno ureditev plačevanja vodarine je župan naročil vzorce in ponudbe za vodovodne števec, ki jih imajo po večini že vsa mesta. S to napravno bo plačevanje pravičeno urejeno. Ljudstvo pa bo znalo varčevati z vodo. Prošnjam hišnih posestnikov za podaljšanje vodovoda bo občina ugodila, ako sami izkopljejo potrebni jarek za napeljavno cev. Nadalje je občinski odbor sklenil, da prevzame stroške za ograditev obširnega šolskega vrta

Tilnik si je zlomil

Novo mesto, 17. septembra. Včeraj okrog pol dne se je podal 58letni posestnik Franc Andrejčič iz Crmošnjice na svoj vrt, ki ga poseduje v kakih 20 minut oddaljenih Stopičah. Imel je namen obrati orehe in drugo sadje. Splezal je na oreh, a ko je bil kake 3 metre visoko, se mu je pod nogami zlomila na pol prepeleka veja in je mož padel na tla tako nesrečno, da si je zlomil tilnik.

Nesrečo so opazili sosede, ki so takoj prihiteli na vrt, da bi pomagali ponesrečencu. Pomoč pa ni bila več mogoča. Poklicani duhovnik je nesrečnega posestnika še previdel. Mož je po dveh urah podlegel hudi poškodbi.

Komunalne zadeve novomeške občine

Novo mesto, 17. septembra. V sredo se je vršila občinska seja, na kateri je župan dr. Režek predvsem predlagal, da se znanstvenik, učenjak, someščan g. vladni svetnik Ferdinand Seidl, čigar sloves sega tudi daleč preko naših mej, imenuje za častnega meščana. Predlog je bil z odobravanjem soglasno sprejet.

Mestna občina je morala sprejeti v svojo oskrbo most, ki veže oba dela mesta čez Krko. Letos je prisnevala za dela na mostu že nad 58.000 Din. Nadzorstvo mostu si še nadalje pridržuje tehniški oddelek sreskega načelstva. Sklep zadnje svečane občinske seje: Občina zgradi hiralnico, ki bo nosila ime kralja Aleksandra, ubožni osek mora preskrbeti načrte in proračun. Akcij jo bo podprla tudi kr. banska uprava. Na tujsko-prometni razstavi se je tudi naše mesto prav častno reprezentiralo. Prošnjo tujsko-prometnega sveta kr. banske uprave, da občina odstoni dioramo Novega mesta in eventualno »Dolino gradov« za tujsko-prometni muzej, je odbor vzel na znanie s pridržkom, da ostanejo predmeti last občine. Odbor je tudi soglasno pristal, da

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcev, nespanju oslabelosti, nevolji do dela novozroči naravnata »Franz Josefova« grenčica odmrto tejo in olajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staropreizkušene »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Domače vesti

Zdravniški kongres v Novem Sadu se je otvoril včeraj in bo trajal do vstretja 19. t. m. Udeležuje se zbora okrog 300 zdravnikov od vseh sekcij v državi. Obenem s kongresom je bila otvorjena razstava medicamentov in drog.

Len čin komisarij osižeškega OUZD. Novonimovani komisarij osižeškega OUZD g. Andrija Krbavac se je odrekel svoji mesečni plači in vsem potnim stroškom v službenih poslih v korist fonda za podpiranje članov, predvsem dece zavarovanih delavcev. Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu je odobril ta sklep komisarija g. Krbavca in mu čestital zaradi te plemenite geste.

Podražitev cigaret in cigaretnega tobaka. Monopolska uprava je v včerajšnjem dnevu podražila nekatere vrste cigaret in tobaka. Nove cene cigaret so za 10 komadov Sava 1,75 Din (od sedaj 1,50). Zeta 3 Din (2,50). Morava 3,50 (3). Cena za druge vrste cigaret ostane nespremenjena, približno v enakem razmerju so podraženi tudi moravski, zetski in dunavski tobak.

40 letnica mature. Tovariše, ki so leta 1891 maturirali na ljubljanskem učiteljskem višnjem prosim, da mi sporočite kateri dan v mesecu septembru ali oktobru se snidejo v Ljubljani, da proslavimo 40 letnico mature. Ivan Malnarčič, Ljubljana, Wolfova 12, pisarna Rdečega križa.

Sokolstvo društvo Radovljica priredi prihodnjo nedeljo 20. t. m. ob pol 16. proslavo desetletnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra. Vabljeni so vsi! Za članstvo je poset obvezen.

Otvoritev novega doma na Mrzlici. Osrednji odbor SPD naznana, da bo v nedeljo 20. t. m. azilna podružnica SPD v Trbovljah nov planinski dom na Mrzlici (1119 m). Ob 11. slovesna služba božja in nato blagoslovitev doma. Pri proslavi bo svirala polnoštevna rudniška godba iz Trbovelj. Od vseh vlakov bodo vozili na znani ceni na željo avtobusov od Sv. Katarine, od koder je 1 in pol ure do vrha. Za vsakovrstno hrano in piščalco bo zadostno preskrbljeno. Na predvečer bo vrh Mrzlice razsvetljen z umetnim ognjem. Vabljeni vsi planinci in ljubitelji prirode.

Avtobusni promet in žilski voznik red vlakov. Kr. banska uprava razlašča: Dodatno k razpisu z dne 14. t. m. v zadevi žilskih voznikov redov avtobusnih podjetij se ta obveščajo, da nastopijo po naknadno dolem sporočilu direkcije državnih železnic v Ljubljani počenši s 4. oktobrom v žilskem žilskem voznem redu naslednje spremembe: 1) Nočni brzovlak št. 8-D 190 Zagreb-Dunaj z odhodom iz Zagreba ob 20.35 in prihodom na Dunaj ob 6.51 izostane, vozi na mesto tega ta brzovlak po naslednjem voznem redu: Zagreb, el. kol. odhod 22.31. Zidani most prihod 0.50, odhod 1.00. Maribor, el. kol. prihod 2.56, odhod 3.45. Dunaj prihod 9.15; 2) brzovlak št. D31-902 Jesenice-Podbrdo vozi za 10 minut kasneje, to je: Jesenice prihod ob 7.00, odhod 7.20. Bistrica Boh. želez. prihod ob 7.54, odhod 8.02. Podbrdo prihod ob 8.13, odhod 8.23. Vse ostale spremembe so objavljene že v stenskem voznem redu, veljavnem od 15. maja 1931.

Novi grobovi. V Sočanju je umrl včeraj zjutraj v čestiti starosti 80 let večji davčni upravitelj g. Josip Fister. Pokojnik je bil po rodu iz Tomšiča, pri davkarstvu pa je služboval celih 39 let. V Sočanju, kamor je prišel iz Gornjeve gradje, je služboval od 1903 do 1905, nakar je stopil v pokoj. Odlikovala ga je vestnost v službi in odkrita narodna zavestnost, v kateri ni za las ponustil niti v časih najhujšega nemškega renegatskega pritiska. S svojo odkritosrčnostjo in stoično mirnim značajem na si je tudi najhujše nasprotnike Slovencev prevarjal v spoštovanje. Svoji družini je bil dober in skrben družinski oče. Sočanci častneje spominjajo. Pogreb bo jutri ob 16. — Umrla je Greda Mariborčanka Josipina Velečeva, vdova po strojovodnji, stara 64 let. Včeraj so jo prepeljali v Maribor, kjer bo jutri pokopana na pokopališču na Pobrežju. Zaljubljen naš iskreno sožalje!

Zagrebski peki se ne drže maksimalnih cen. Istega dne, ko je stopila v veljavo odredba o cenah kruha, so objavili zagrebski peki povišanje cen kruha za 50 par kilogram. Razlika med maksimalnimi in onimi cenami, ki jih hočejo imeti peki, znaša pri belem in domačem kruhu 1 Din, pri črnem pa celo 1.50 Din. Ker zagrebski peki ne priznajo maksimalnih cen, so opustili pečenje belega kruha, a povedali so prodajo pečiva katerega cene so ostale neizpremenjene. Prav tako so povečali prodajo rženega kruha, ki nima določene cene in ki se prodaja v Zagrebu za 4 Din za kilogram. Z ustavitvijo pečenja belega kruha iz moke »00« pečejo peki zdaj tudi znatno manjše količine domačega kruha iz moke »2«, ki ga prodajajo po 4 Din za kilogram. Isto velja za beli kruh iz moke »0«. V manjših količinah pečejo nadalje tudi črni kruh, ki ga ne prodajajo po 2,50, nego po 3,50 Din. Mestno načelstvo je zaradi neizvrševanja naredb o maksimalnih cenah kruha prijavilo zagrebske peke banški upravi in policiji. Banska uprava je na to prijavo pozvala policijsko ravateljstvo, da takoj uvede postopanje proti pekom in eventualno proti Zvezi pekovskih obrtnikov v Zagrebu.

Vremensko poročilo
Meteorološkega zavoda v Ljubljani
Številke za označbo kraja omenilo:
1. čas opazovanja. 2. stanje barometra. 3. temperatura. 4. relativna vlaž. v %. 5. smer in brzina vetra. 6. oblakost 1—10. 7. vrsta padavin. 8. padavine v mm. — Temperatura: orve številke pomenijo nalvišje, druge nižavsko.
17. septembra.

Ljubljana 7. 767,6. 10,2. 89. tiho. 10. dež. 3,3. Maribor 7. 768,6. 9,8. 94. tiho. 10. —. —. Zagreb 7. 766,7. 10,7. 96. tiho. 10. —. —. Beograd 7. 766,0. 13,8. 92. tiho. dež. 1,3. Sarajevo 7. 766,8. 9,0. 94. tiho. 10. dež. 0,2. Skoplje 7. 764,4. 19,8. 76. SEZ. 9. —. —. Kumbor 7. 763,0. 18,8. 96. tiho. 9. —. —. Split 7. 762,5. 16,9. 84. ENE6. 6. —. —. Temperatura: Ljubljana 13,8. 10,6: Maribor 13,0. 8,8: Zagreb 14,2. 9,9: Beograd 14,6. 11,6: Sarajevo 10,4. 8,2: Skoplje 27,7. 16,8: Kumbor 21,0. 13,2: Split 19,4. 12,8.

Tudi spitiški in siški peki stavkajo. V spitiških pekarnah je v torek in sredo zmanjkalo kruha, ker so ga peki nadekali le male količine, dočim so imeli mnogo luksuznega pečiva. Zaradi tega so razne spitiške organizacije in Delavska zbornica poslale protestni brzovlak na pristojno oblastvo s prošnjo, naj se ne dovoli povišanje cen kruha. Siške pekarnice so imele na razpolago le luksuzno pečivo, kateremu cene niso maksimirane, in koruzni kruh.

Hladno vreme v Dalmaciji. Iz Solita poročajo, da je postalo v Dalmaciji zaradi deževnega vremena precej hladno. Dočim je temperatura pred dnevi znašala še 25 stopinj C, ima sedaj samo 15 stopinj.

Četrt metra snega na Romanli planini. V sarajevski okolici so imeli več dni močne nalive z vetrom in točo. V višjih legah na je padel celo sneg. Zlasti Romania planina je vsa pobeljena in ima 20 do 25 cm debel sneg. Avtobus, ki vozilo preko Romanie planine, prihajalo v Sarajevo z velikimi zamudami. Močna burja je po okolici polomila in izruvala mnogo drevia.

Nesreča. V sredo popoldne so prišli v bolnico bratovske skladišne na Javorniku 5 letno Vido, hčerko tvorniškega delavca g. Ivana Blažiča na Javorniku. Dekletce je tekalokrog domače hiše, pri tem pa padlo tako nesrečno, da si je zlomilo roko v nadlehtju.

Ubil ga je, ker je šel preko njezove njive. V Višegradu v Bosni je prišlo do prepira med sorodnikoma Radetom in Dušanom Vukšanovićema. Rade je namreč šel po Dušanovi njivi, ko se je vračal proti domu. Med prepriom je Dušan zabodel Radata z nožem tako nesrečno, da se je ranilec mrtev zgrudil na tla.

Po strašni nesreči na Tisli. Od 14. žrtev viharja, ki so se z ladjo »Stari Bečej« potopile v Tisli, so jih doslej našli 8. Trupla so prepeljali v Novi Bečej, kjer je bil pogreb ob množični udeležbi prebivalstva. S katastrofo se je bayila tudi posebna komisija prometnega ministrstva, ki je bila na kraju nesreče, potem na obiskala tudi Novi in Stari Bečej zaradi zaslišanja očividcev.

Samomor 106 letne starke. V vasi Tabanovcu je živel skromno in tiho že 106 let stara Dostana Stoilkovičeva. Bila je še tako čvrsta, da je sama opravljala navdne hišne posle. Ko pa je te dni sosedji zjutraj kakor navadno, niso videli pred hišo, so mislili, da je zbolela in prišli so, da jo obiščejo in, če treba, da ji pomagajo. Našli na so jo obešeno v hiši na tramu. Ker se ni starka v nikomur družila, bo ostalo tajno, kaj jo je enalo v smrt.

Jagnje z dvema glavama in šestimi nogami. V Zagrebu, v llici 19, je razstavljeno čudno jagnje, ki ga je dovedel v Zagreb njegov lastnik Viktor Babič iz Kavadarja. Jagnje ima dve glavi, šest nog in dva repa, a samo en žolček, čeprav vživa hrano z obema ustima. Žival je stara sedem mesecev in je zdrava, čeprav so ji pri rojstvu orokovali, da tak nestvor ne bo mozel dolgo časa živeti. Babič pobira za gledanje nestvora malo vstopnino.

Neprijeten točen gost. Iz Novega mesta nam pišejo: V torek je prišel nočevati v hotel Windischer mlad pustolov. Naslednje jutro je natakarcia našla okoli točnice mize vse v neredu. Ugotovila je, da ji manjka steklenica slivovke, po 1 škatla cigaret Drina in Zeta, iz predala pa so izzeinile neke sodne priznanice, izmed katerih se je ena glasila na 5000 Din, druga na 7000 Din. Tat je skušal vdreti tudi v druge sobe.

Zaradi grmenja si je razrezal žile. V Sremski Kamenici so imeli te dni nevihto z grmenjem. Pred početkom neurja je sedel pod nekim drevesom mladenič Sina Radjanović in si rezal palico. Ko je začelo grmeti in treskati, se je fant tako ustrašil, da se je z nožem vrezal v roki in si razrezal žile. Padel je v nezavest in je tako ležal tri ure, dokler ga niso našli neki kmetje in ga odnesli v bolnico. Stanje ranjenca, ki je izgubil mnogo krvi, je brezupno.

Tiralica za mitroviškimi hotelijem. Kakor smo poročali, je iz Sremske Mitrovice pobegnil najemnik hotela »Zeleno drvo« Salaman Spivak, ki je ponoveril svojim uslužbenecem kavcije v precejšnjih vsotah in napravil tudi druge dolžove. Njegova žena si je iz obupa prerezala žile, vendar bo najbrže ostala pri življenju. Za Spivakom je policija, proti kateremu je izdala tiralico, zdaj dobila sled. Javil se je namreč iz Novega Sada z dvema pisnoma. Mitroviška policija je takoj poslala v Novi Sad svojega agenta, ki bo izkušal Spivaka izslediti in aretirati.

Nevaren zločinec prilet v Avstriji. Nedavno je žandarmerija v Linnci na avstriškem Štajerskem prijela iz Jugoslavije pobeglega delavca Feliksa Kramola in je prišlo pri aretaciji do strelišanja. Kramol je bil tedaj ranjen, a se je v bolnici kmalu ozdravil, nakar so ga oddali v preiskovalni zapor okrajnega sodišča v Linnci. Aretranc, ki se je obnašal izredno sumljivo, so nosnoli prsine odtise, nakar so ga še fotografirali ter poslali slike mariborski policiji. Tam pa so spoznali v otičku 22 krat predkaznovanega kaznenca Franceta Kranca, ki je bil l. 1927, obsodjen na 4 in pol leta teče, a je kmalu pobegnil z dela v Marenbergu. Možak je bil zasledovan zaradi zločinov, ki ih je izvršil v Avstriji. Še zaradi tatvine 3000 Din, ki jo je izvršil tostran meje. Ko bo Kranec odslužil kazen v Avstriji, ga bodo oblastva izročila našemu sodišču.

Oblike in klobuče kemično čist, barva, plisra in lika tovarna Jos. Reich.
Nalopite na pisma in pošiljke žatni krolek z dne 20. septembra 1908.
Krožno učilišče Stari trg 19, Ljubljana. Tečaj se začne 24. t. m. Socialen lahek krol krajače, šivtiam in nešivtiam. Revnešim znižano. Izdelava krolev zunamitn po sliki in meri poštomobratno.

Vaše plošče in filme
razvija in napravi slike Drogerija Kano, Ljubljana — Maribor 3

Iz Ljubljane

— Ban dr. Drago Marušič danes ne bo sprejemal strank, ker bo službeno zadržan.

— Društvo učiteljic v Ljubljani vabi članice k odborovi seji, ki bo v nedeljo, 20. t. m. ob pol 10. v l. mestni dekljski osnovni šoli v Ljubljani (Šentjakobska šola.)

— Priznati za gledališki abonma se sprejemajo do konca tedna v veži dramskega gledališča, dnevno od 10. do 12. in od 15. do 17. Zaradi velikega zanimanja občinstva naj se interesentje čim prej prijavijo.

— TKD Atena opozarja že danes ceneno občinstvo na zanimiv večer, ki ga priredi 24. t. m. v Delavski zbornici pod naslovom: Estetska ritmična kultura telesa s predavanjem in izvajanjem.

— Uprava Šentjakobskega gledališkega odra vabi inteligentne dame in gospode, ki imajo veselje sodelovati pri gledališko-kulturnem delu, da se javijo na naslov Šentjakobski gledališki oder v Ljubljani, Florjanska ulica 27-1.

— Vpisovanje v tečaj za ritmično gimnastiko in ples telesno-kulturnega društva Atena bo danes od 18. do pol 20. v beli dvorani Uniona, kjer se dobe vsa polasnila. Sprejemajo se prijave za ritmično za otroški tečaj, za naraščajo, za odrasle; za plesne tečaje za deklice za moderne blese-zacetnike in družabni ples.

— K natečaju za »Poštni dom« — Na svoji seji od 10. t. m. je na mnenje izvedenice načelstvo sklenilo podeliti prvo nagrado načrtu »Dome«, čigar avtorji so: g. arh. Vinčo Glanz, Stan. Rohrmann in Boris Kober, odkupiti pa načrte R 11 in 132, čijih avtorji naj se ozlaste v pisarni »Poštnega doma« Pred Prstulami 1. Avtorji ostalih načrtov naj iste dvignemo istotam.

— Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Odslej redne večje vaje; v ponedeljek zvečer ženski, v sredo mešani, v petek moški zbor.

— Tečaj moderne telovadbe TKD Atena, za deca in dame, se bosta otvorila 1. oktobra v telovadnici na ženski realni gimnaziji pod priznanjem strokovnim vodstvom, na kar že danes opozarjamo vse stare in nove članice. Posebno priporočljivo za uradnice. Vpisovanje se bo oblavilo v dnevnem časopisu.

— Načelnistvo Sokola I. na Taboru soočja svojemu članstvu, da je pričela tudi deca po počitniški pavzi zopet redno telovadbo. Posamezni oddelki telovadilo takole: moška deca v ponedeljek in petek od 6. do 7. moški naraščaj v ponedeljek, sredo in petek od 7. do 8. ure, člani v ponedeljek, sredo in petek od 8. do pol 10. ženska deca v torek in četrtek od 6. do 7. ženski naraščaj v torek in četrtek od 7. do 8. članice v torek in četrtek od četrta na 9. do pol 10. Vpisovanje v posamezne oddelke je vsako telovadno uro v telovadnici četrta ure pred začetkom redne telovadbe. Starše vabimo, da pošljejo svoje otroke k telovadbi vse telovadke in telovadke ki so že telovadili ali ki nameravajo šele pričeti, pa opozivamo, da pridelo čimprej v telovadnico, ker bomo v najkrajšem času začeli vezbanje prostih vaj za Prago in priorave za društveno akademijo, ki bo v začetku novembra.

— Sokol II. je pričel s telovadbo v telovadnici I. drž. realne gimnazije (realka) v Vegovi ulici ob tem-le času: člani: ponedeljek, sredo, petek od 20. do pol 22. ure, članice: torek in četrtek od 20 do pol 22. moški naraščaj: ponedeljek, sredo in petek od 19—20 ure, ženski naraščaj: torek, četrtek od 19—20 ure, moška deca: ponedeljek in petek od 18—19 ure, ženska deca: torek in četrtek od 18—19 ure. Vpisovanje se vrši vsak dan ob redni telovadni uri v telovadnici.

— Učni tečaj Trzovskega društva »Merkur«. Trzovsko društvo »Merkur« namerava prirediti večerne učne tečaje, ki se bodo vršili ob delavniških ob času od 7. do 9. zvečer. Ti tečaji so nameravani za tele predmete: književnost, stenografija slovenska in nemška, laški in nemški tezik. Tečaje se otvori pod pogojem, da se prijavijo za posamezne predmete zadostno število udeležencev. Kdor želi obiskovati take tečaje, naj se prijavi v društveni pisarni v času od 10. do 12. dopoldne in od pol 3. do 5. popoldne (Gregorčičeva ulica 27. pritiščje, Trzovski dom) do 24. t. m.

— Pozor, služkinje. Zveza gosposniških pomočnic otvori s prvim oktobrom tečaje za nemščino, šivanje in peče za svoje članice. Priavne in nove članice se sprejemajo v nedeljo v poselskem shajališču v Prečni ulici.

— Sterilizirano svinjsko meso se bo prodajalo v soboto 19. t. m. ob 15. uri v mestni klavnici ljubljanski po ceni 8 Din.

— Ponovna določitev cen mesu. Mestno tržno nadzorstvo objavlja: Počenši s ponedeljkom 21. t. m. bodo dogovorno z mesarsko zadrugo cene govejemu mesu v Ljubljani naslednje: I. prednji del 13 Din, zad-

CENJENE DAME!
MODNI ATELJE M. Šarc se nahaja ob Tivolju, vila »Trnovska«, Butarjeva ulica 4/a. 11485

ZNIZANE CENE GOVEDINI!

Meso prvovrstnih volov se prodaja od danes dalje:

zadnje meso kg Din 14.—
sprednje meso kg Din 12.—

v mesnicah JAKOBA JESIHA v Florjan-ki ulici 42 na Pogačarjevem trgu. 11657

HIROMANT

Vrnil se je iz inozemstva znanstveni in najboljši
GRAFOLOG
ki točno prečita vsakemu iz dlani preteklost, sedanjost in prihodnost. — Sprejema vsak dan od 9. do 12. in od 2. do 7. v hiši Mestni trg št. 5, II nadstr. — V Ljubljani ostane do 1. oktobra, potem odpotuje v Ameriko. 11503

ni 15 Din (doslej 14—16 Din); II. prednji del 11 Din, zadnji 13 Din (12—14 Din), prednji del 8 Din, zadnji 10 Din (8—10 Din) Dnevno ozleda v jutranjih urah mestni uradni veterinar meso. V primerih, v katerih kvaliteta mesa ne odovarja po razredih določeni ceni, ima veterinar dolžnost mesariu na licu mesta določiti mesu nižjo, kvaliteto odgovarjajočo ceno. Istotako more veterinar določiti nižjo ceno mesu v primeru, da bi kvaliteta mesa odgovarjala predpisani ceni, a se uradno ugotovi da je mesar kupil živino no tako nizki ceni, da prodajna cena presega zakonito določeni dobiček. Oni mesarji, ki bi se tem odredbam ne pokoravali, bodo ovadeni sodišču. Mestno tržno nadzorstvo je s tem onemogočilo vsako naviljanje cen, kakor tudi morebitno izkoriščanje kmeti, odnadelo na tudi vsi očitki proti niemu, da ni storilo svoje dolžnosti z vsemi danimi sredstvi.

— »Rango« danes ob pol 15. v kinu Matic. Opozarjamo občinstvo na današnji filmsko predstavo ZKD v Elitnem kinu Matic. Na sporedu je čarobni zvočni film »Rango«, izvršen v džunli in prazgodu otoka Sumatre. Film nam predstavlja tigre, orangutane, pantere, skratka živalstvo in bujno tropično rastlinstvo tega daljnega otoka v občudovanja vrednih prizorih. Po svoji lenosti se ta film ne da meriti z nobenim doslej predvajanim filmom in priporočamo zato vsakomur naitonečje ogled tega prekrasnega filmskega dela. Predstave ob delavniških dnevno ob pol treh popoldne v kinu Matic. V nedeljo 20. t. m. bo predstava ob 11. uri. Cene so izredno nizke. Starši naj pripeljejo svoje deca. Šolska vodstva pa naj film blagovoljno priporočiti mladini, ki ji bo film služil poleg zabave tudi v pouku.

— Nesreča nikoli ne počiva. Na Grosnem se je pripetila v sredo zvečer huda nesreča, katere žrtev je postal vlakovodja Anton Dovč iz Ljubljane, stanujoč v Kamniški ulici. Pri premikanju vlaka je zašel Dovč med odbiače, ki so mu zmečkali desno roko in ga pritisnili čez truh. Dovča so takoj zvečer odpeljali v slobošno bolnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Stanje ponesrečenca je zelo resno. — Včeraj so v bolnico pripeljali 20 letno Marjo Anžovarjevo iz Zagorice. Pri nalaganju otave na voz te padla na tla in si zlomila desno roko. — Martin Cimerman, 23 letni posestnikov sin iz Radomele je ponoči domov grede padel v globok prepad in se poškodoval na glavi in životu.

— Dober lov. Na Vodovodni cesti sta bila včeraj dopoldne aretirana brata Mehmed in Imre Omerazič iz Bosne. Bratcem je vnovratek v Ljubljano zabranjen, česar pa nista kaj upoštevala. Ker sta znana tatova, so ju vtnakili za zamrežena okna. Njima je sledilo še nar drugih ptičkov. Jože Mežek, doma iz Tomaževic, je bil že dalje časa zasledovan zaradi tatvin koles. Nekaj časa se je skrival na deželi, v mestu pa ni imel sreče, kati na ulici ga je spoznal stražnik, ljubljancem dobro znani Viljem Kodelia je prišel šele nedavno iz prisilne delavnice v Stari Gradiški. Nanotil se je naravnost v Ljubljano, kjer se je tudi takoj spet lotil tatinskega nosla. Pred nekaj dnevi se je splazil v stanovanje železniškega uradnika Ivana Jeršeta na Starem trgu in mu ukradel aktovko. Ta strel ga je spet spravil za zamrežena okna.

— Po prekoračenju z gostilničarjem. Delavec Anton K., ki stanuje v baraki v gramozni jami ob Vodovodni cesti je v sredo zvečer v neki gostilni na Dunajski cesti s tovarišem pridno praznil kozarce. Naposled sta se oba sprla z gostilničarjem glede plačila. Gostilničar pa se je prerekanja kmalu naveličal in je oba hkrati ekspediral iz lokala. Do tu bi bila stvar v redu, toda Anton je moral kmalu zatem v bolnico. Poprej se je že zlasil na stražnici in prijavil, da ga je gostilničar vrzel s tako silo iz gostilne, da je na cesti padel, si zlomil palec na desni roki, se pobil nad desnim očesom in dobil še druge poškodbe po životu. Policia preiskuje zadevo.

— Karambol pred Škofijo. Na Mestnem trgu v smeri proti Škofiji se je polvil zvečer močno okaien kolesar France P. Zaradi prevlečena obroka dobre volje je izbežbil vsak smisel za predpise cestnega policijskega reda in je vozil zdaj po desni, zdaj po levi strani. Pa mu je privozil z motornim kolesom nasproti neki viški mesar, v katerega se je France zaletel in tresčil po tleh. Pri padcu se je France občutno poškodoval no obrazu, vendar ni maral zdravnik. Postal je na čedalje glasnejši, tako da ga je moral spraviti stražnik na policijo, kjer so ga pridržali preko noči in ga odustili šele zjutraj popolnoma treznega.

— Bil je res molster. Namreč Jože J., o katerem smo že nonovno pisali kot o iako spretnem tatu koles. Jože J. je sedel v zaporu in bo oddan sodišču. Na policiji je priznal samo par tatvin, vendar kriminalni organi niso odnehali s poizvedovanji. Imeli so uspeh in dornali, da je Jože ukradel pred aratacijo še 7 drugih koles, ki jih je predelal in razprodal na deželi.

— Našla se je ročna torbica z nekaj denarja. Dobi se pri Kemperle, Gradišče 17, med 5. in 7. uro zvečer.

Iz Celja

— K žalskemu gasilskemu jubileju sporočamo naknadno, da je preteklo nedeljo izostalo pod objavljeno sliko žalskih gasilcev ob ustanovitvi društva l. 1880 naslednje besedilo: »Od zgoraj fotografiranih članov - ustanoviteljev žive danes še naslednji gasilci: Josip Sirca, veleposesnik in bivši župan, Ivan Presnik, Franc Sustrič, posestnik in občinski svetovalec, Ivan Pacelt, stavbni risar in Anton Hlačar, nočni čuvaj.«

— Mestni občinski svet bo imel redno sejo drevi ob 18.

— Celjski volilci so narasli. Pri zadnjih volitvah l. 1927. je bilo v mestu Celju 1527 volilnih upravičencev. Pri sestavi sedanjih volilnih imenikov, ki je bilo zaključeno včeraj, pa je bilo ugotovljeno, da ima Celje mesto že 1963 volilcev. Porast znaša torej celih 436 volilcev.

— Sokolsko društvo v Celju je uvedlo telovadbo moškega naraščaja s pričetkom v soboto 19. t. m. ob 18. v telovadnici mestne osnovne šole. Vpisovanje novincev bo istotam ob isti uri.

— Mestni kino bo predvajal drevi ob pol 21. ljubko onereto »Dunaj, mesto pesmi...« s Charlotto Anderjevo in Igom Symom v glavnih vlogah.

Zvočni kino Idea!
Danes ob 4., ½6., ½8. in 9. zvečer
Briljantna veselotigra
Ančka zna vse...
Any Ondra, Felix Bressart, André Pilot, Adele Sandrock
Smeh in zabava! Popolnoma novo!

Iz Maribora

— Odlikovanja. Z redom sv. Save V. stopnje so bili v četrtek dopoldne odlikovani šolski uravritelji: Matija Perger od Sv. Jurja in Slov. goricah, Franjo Cene iz Kamence, From Vekoslav iz Spodnje Sv. Kunzote, Albin Sraic iz Zg. Sv. Kunzote, Franja Konečnik iz Selnice, nadalje Alt Aleksander, Kožuh Mirko, Lukman Ivan, Grčar Viktor in Juvančič Olza iz Maribora Medved Justina iz Krčevine in Svetko Fran ter še učiteljici Mešiček Ana in Svatec Katinka. Odlikovancem je izročil odlikovanja šolski nadzornik za Maribor levi breg g. Ivan Tomazič v svoji pisarni.

— Zlata poroka. Stefan Koren, delavec iz Zgomije Polskave in njegova žena Ana, rojena Postružnik, sta te dni obhajala zlato poroko. Oba sta še čila in zdrava ter jima želimo še obilo srečnih dni.

— Gledališki abonenti se sprejemajo še do četrta, 24. t. m. Ker poteče rok za priizlase lantskih abonentov na lanske sedeže danes, so od jutri naprej vsi sedeži na razpolago. Kdor si še želi boljših sedežev, se naj požuri, ker vlada letos za abonma veliko zanimanje.

— Legitimacije za polovično vožnjo k beograjski vinski in sadni razstavi, ki bo 19., 20. in 21. t. m. v Beogradu, se dobe pri Vinarskem društvu za dravsko banovino v Mariboru, Gregorčičeva ul. 6.

— Delo na mariborskih volilnih imenikih je bilo včeraj popoldne končano in so bili imeniki danes zjutraj odposlani sodišču. Vseh volilcev je 9409, za 1200 več ko pri zadnjih volitvah. Tekom reklamacijskega postopka se bodo morebitne popreške, ki so se pri izredno naglem delu vrinile, še korigirale in se bo potem izkazalo pravilo število volilcev. Znati narastek števila volilcev je razlagati deloma tako, da so dobili sedaj volilno pravico v Mariboru mnogi, ki ne stanujejo v mestu in doslej niso tu volili, tokrat pa so vpisani kot volilci v Mariboru, kjer izvršujejo službo kot državni nameštenci.

Vse šolske knjige
v najnovejših predpisanih izdajah kupite najbolj in najceneje v
KNJIGARNI TISKOVNE ZADRUGE,
Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

— Magistratno poslojje že delj časa popravljajo od zunaj in znotraj. Zupanstvo je izdalo tudi naredbo, da se stojnice ne smejo več shranjevati pod oboki v prehodu na rotovski trg, marveč jih bodo morale branjovke voziti domov ali po shranjevati kje drugje.

— Mestna elektrarna je dobila stavbno dovoljenje, da sme prizidati odnosno nadzidati svoje skladiščno poslojje v Frančičskanski ulici.

— Godbeno društvo »Lira« pričinja svojo sezono. Vpisovanje učencev in učenek je pri kapelniku Alojziju Poliču v Koroščevi ulici št. 40-III. Počeval se bo klavir in gosli. Lokal bo v Narodnem domu.

— Otvoritev avtobusne proge Maribor—Št. Ilj-državna meja. Mestno avtobusno podjetje bo otvorilo 19. t. m. avtobusno progo Maribor—Št. Ilj-državna meja. Avtobus bo vozil začasno ob sredo, sobota, nedeljah in praznikih. Vozna cena bo za osebo 10 Din, za vmesne postaje pa se bo računalo od km 80 para.

— Gremijalna trgovska šola prične šolsko leto 1. oktobra. Vpisovanje se bo vršilo tega dne od 8. do 10. dopoldne v prirodoslovnem kabinetu državne trgovske akademije na Zrinjskega trgu. Ponavljalni in sprejemni izpiti bodo 2. in 3. oktobra.

GOSPODARSTVO

Pojasnila k žitnemu režimu

Točno besedilo razpisa finančnega ministarstva

Oddelek za davke pri finančnem ministarstvu je s posebnim razpisom finančnim direktorijem izdal na podlagi pooblastila iz 5. odstavka navedbe za izvajanje zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu pojasnila glede pobiranja razlik, odnosno glede doplačila na zaloge žita in moka. Vsebinsko tega razpisa je že v sredo izdala agencija Avala, toda v tako nejasni in izkrivljeni obliki, da te vesti v večeršnji številki nismo mogli objaviti. Sedaj, ko imamo na razpolago točno besedilo razpisa, opozarjamo vse zainteresirane, da večeršnja poročila ostalih ljubljanskih kakor tudi zagrebških listov niso točna. Razpis se glasi:

1.) Ako se nabaja v popisani količini moka pokvarjena moka, ki je za človeško branje nesposobna, tedaj na te količine ni treba plačati doplačila po naredbi številka 61.950 (torej po naredbi za izvajanje zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu od 5. t. m.).

2.) Osebe, ki so na dan popisa prevzele od transportnih predtjeh (železnice, ladij in podobno) količine moka preko 200 kg in so te količine razpečale ter jih niso prijavile, morajo plačati doplačilo po prijavi transportnega podjetja (odstavke 6. citirane navedbe), kontrolni organ pa bo napravil zapisnik in ga dostavil upravnici oblasti.

3.) Lastnikom mlinov, ki imajo na zalogi pšenico, ni treba te pšenice prijaviti in plačati doplačila, ako ustavijo obrat, ker morejo v tem primeru pšenico prodati samo Privilegirani izvozni družbi.

4.) Pšenica se ima popisati samo pri mlinih, ne pa tedaj, ako se nahaja pri trgovcih, pekarnih in drugih osebah, ker morejo te osebe pšenico prodati samo Privilegirani izvozni družbi.

5.) Popis moka pri privatnih osebah se ima izvršiti samo na podlagi prijave, brez prijave pa le v upravičeno sumljivih primerih, da je večja količina moka skrita pri privatni osebi.

6.) Prodaja pšenice ni svobodna in kot kupec se more pojaviti samo Privilegirana izvozna družba. Kot privatne osebe v smislu § 4. zakona o prodaji pšenice v državi se smatrajo vsi državljani, ki niso trgovci, mlinarji, peki in komisijonarij.

7.) Potočnim vodnim mlinom ni treba v smislu člena 7. pravilnika o kontroli za izvajanje predpisov zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu od 8. t. m. (ne zamenjati s tozadavno naredbo) voditi kontrolne knjige.

8.) Če kaka oseba prijavi kot zalogo 250 kilogramov moka, tedaj se ima vzeti v popis za doplačilo samo višek preko 200 kg, t. j. 50 kg. (Po besedilu tega odstavka ta olajšava očividno ne velja za količine preko 250 kg.)

9.) Mlinom, ki so se prijavili kot mlini na ujem (§ 2. zakona) in ki imajo na zalogi pšenico, ni treba prijaviti pšenice, niti plačati doplačila, ker morejo to pšenico prodati samo Privilegirani izvozni družbi.

10.) Običajno shranjevanje pšenice pri mlinih od strani producentov je prepovedano; kjer pa so tako shranjene količine, se morajo vrniti lastnikom.

11.) Lastniki mlinov, ki imajo na zalogi pšenico, dobljeno kot merico, ali od mlave, kakor tudi pšenico lastnega pridelka, morajo vse količine prijaviti in plačati doplačilo. (Ta določba je tudi v originalu nejasna.)

12.) Za popis moka in pšenice je merodajna ona količina, ki je bila ugotovljena na dan popisa.

13.) Mlinom na ujem (na merico) ni treba prijaviti zatečenih količin pšenice, niti jim ni treba plačati doplačila, ako so se v smislu čl. 2. pravilnika (od 8. t. m.) prijavili kot mlini na ujem, ker morejo dobljeno pšenico prodati samo Privilegirani izvozni družbi.

14.) Oddelki finančne kontrole so pristojni za popis moka in pšenice, kakor tudi za kontrolo prijav samo na kraju sedeža in v onih vaseh in krajih, kjer ni sedeža občine.

15.) Kontrolne knjige mlinarjev, trgovcev in predelovalcev moka, ki se vodijo v smislu čl. 7. pravilnika o kontroli za izvajanje zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu, morajo biti potrjene in parafirane, a za potrdilo se ne plača nikake takse.

16.) Dosedanja praksa, da gotovi peki in druge osebe dajejo v zameno za moko ali pšenico kruh in druge predmete, je prepovedana.

17.) Zaloge moka v vojnih skladiščih se ne popisajo, ako so na vrčah plombe vojne komande, kjer je bila moka zmlela ali one komande, za katero je bila moka zmlela.

18.) Kot enotna moka se smatra ona pšenična moka, ki je bila mleta od elega zrna in to samo v eni vrsti in ki ni tipizirana. Če je taka moka presejana, se plača doplačilo kakor za moko št. 5, ako pa ni presejana kakor za moko št. 6.

19.) Na pšenično moko posebnega tipa za Dalnecijo brez številke, se plača doplačilo, ako je presejana, kakor za moko št. 5, ako pa ni presejana, kakor za moko št. 6.

20.) Pri enotni kmečki moki je dovoljena odvojitve otrobov.

21.) Moka št. 4 se glede doplačila smatra kot moka št. 5.

22.) V primerih, kjer je moka zmlata od mešanega žita, 2/3 pšenice in 1/3 rži ali ječmena, se ima doplačilo izračunati odstotno po količini pšenice.

KINO
LJUBLJANSKI DVOR
Ramon Novarro
Poročnik carjeve garde
Predstave ob 4., pol 8. in 9. zvečer
Cene 4 in 6 Din

šole. V II. razred se pa lahko vpišejo vsi oni, ki so dovršili s povojnim uspehom najmanj 3 razrede srednje ali mešanske šole. Kdor pa ima manj kakor dva razrede srednje ali mešanske šole, se mora brezpogojno podvržati sprejemnemu izpitu za vstop v I. razred. Ob tej priliki opozarjamo, da smatra odbor trgovske nadaljevalne šole kot upravičene za obisk te šole le one učence, katerih gospodarji so upravičeni imeti trgovske vaje in so tudi vpisani pri Trgovskem gimnaziju.

a— Orkester kraljeve garde. Kakor smo že poročali, bo priredil 80 godbenikov broječki orkester kraljeve garde iz Beograda v začetku oktobra velik koncert v dvorani Uniona. Opozorjamo na ta redki umetniški užitek.

a— Ljudska knjižnica še vedno narašča. Koncem avgusta je obisk Ljudske knjižnice v Narodnem domu napram juliju znatno narasel. Samo novih članov je pristopilo avgusta 20, a obiskalo je knjižnico članstvo v 650 primerih ter si izposodilo skupno 1458 knjig. Zadnji čas je opaziti večje povpraševanje tudi po tujščinski literaturi, zlasti francoski in angleški. Končno narašča zadovoljivo čitanje srbohrvatskih knjig, katerih ima Ljudska knjižnica posebno veliko izbiro. Vsak teden pa dobi Ljudska knjižnica vsaj par izvodov najnovjših romanov iz jugoslovenske in nemške literature, predvsem nemških prevodov drugih svetovnih literatur. Po teh novostih čitatelji najraje segajo. — Knjižnica se nahaja v pritličju Narodnega doma, posluje 4-krat na teden in je vsakomur dostopna, ki se primerno legitimira. Vstopnina znaša samo 5 Din, izposojnina po 1 do 3 Din od knjige — Ljudska knjižnica rada kupuje tudi antikvarčno dobro ohranjene knjige in je zaslovljena ponudbe pisemno na Ljudsko knjižnico v Narodnem domu, ali pa ustmeno ob uradnih urah.

a— Kinematografske prireditve. Grajski kino od danes dalje 100 odstotna nemška govoreča in zvočna vojaška humoreska »Regiment po cesti gre...« Union kino od danes dalje 100 odstotna nemška govoreča in zvočna melodrama »Pesem ljubčezni.

a— Strašna nesreča je zadela večeraj okrog 9. ženo studenskega mojstra, 24-letno Alojzijo Sinkovič, na Kralja Petra cesti v Studencih. Pri cirkularski zažganje drv, ki je bila v pogonu, je pobirala drva, pri tem pa prišla z glavo približno vrtečemu se kolesu, ki jo je zagrabilo in ji glavo strašno razmesarilo. Tudi lobanja je prebita. Nesrečno so prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

Moratorij za kmetijske dolgove

Jesen je v dežli, čas spravljaja celoletnega kmetovega truda. Jesen je pa tudi čas prodaje kmetijskih pridelkov in čas plačevanja davkov, dolgovi ali vsaj zapadli obresti. Stoletja je že po naravi kmetijskega obrata ustaljen ta red in je bil stoletja sam ob sebi umeven temelj našega narodnega gospodarstva.

Tudi letos spravljaja kmet svoje pičle pridelke, ki so ostali po toči in suši. Že se oglašajo kupci. Za krompir, ki ga je vzela suša ponekod polovico, ponujajo 60 par, za namizna jabolka 1 Din, za vole 4 Din, za krave celo 2 Nin itd. Družina je bosa in brez obloke za zimo, polnočnice za davek, obresti in račune od trgovcev se pa strahotno kopičijo. Stoletne kmetije se majoje v temeljih. Boben poje svojo žalostno pesem. Ne poje jo le kmetu, poje jo obrtniku, trgovcu in tudi uradniku. Vsaka kmetija, ki gre na boben, vpliva na vrednost še trdnih kmetij in jih razvrednotuje in manjša narodno premoženje.

Ze leta dela kmet z izgubo, toda nihče ni upošteval tega njegovega stanja. Kljub nerentabilnosti kmetijskega obrata so ostale javne dajatve iste. Denarni zavodi so dajali za kritje izgube kmetijstvu posojila. Blag in nesebičen je bil smoter naših regulativnih posojilnic: iztrgati kmetja vaškim oduhom. Danes pa ravno posojilnice postajo usodne za našega kmeta. Doim je ogledoval vaški skupoh vsak dan svojega dolžnika in tehtal njegovo plačilno možnost, so gledali naši denarni zavodi le na orale zemlje in so dajali lah-

Naša trgovinska politika na razpotju

Protekcijonistični val, ki je zadnja leta zajel zlasti Evropo in je povzročil silno povišanje carinskih barjer, se še ni ustavil. Naspotno: spritno brezprimerno poostre gospodarstve krize se ta protekcijonizem pričenja vedno bolj izviljivati tudi izven okvira carinskih tarif. Kontingentiranje uvoza prihaja vedno bolj v prakso in to ne samo v trgovinskih pogodbah, temveč tudi v avtonomnih ukrepih posameznih držav. Šele pred kratkim je Francija, opirajoč se na katastrofno klavzulo v trgovinskih pogodbah, kontingentirala, odnosno ustavila uvoz lesa. Madžarska pa je diktirala svojim sosedom kontingente za uvoz drv. Na drugi strani pa vidimo, da se vedno česče uporabljajo zakonske omejitve glede uporabe inozemskih sirovin. Po uvedbi prisilne uporabe domačega žita v Nemčiji, Češkoslovaški in Italiji, je Nemčija uvedla tudi prisilno uporabo domačega hmelja v pivovarnah.

Ta sklep je dal pobudo mnogim drugim interesentom, da zahtevajo slične omejitve. V Nemčiji predlagajo danes agrarni krogi z vso reanostjo, da se uvede 5% prisilno mešanje krompirjeve moka k pšenični in ržni. Vedno večja postaja nevarnost, da se s sličnimi administrativnimi, odnosno zakonskimi omejitvami do skrajnosti kompli cira mednarodna izmenjava dobrin in tudi vse gospodarsko življenje.

Na kompliciranem sistemu prikrite preference, kontingentov, tarifnih in kreditnih ugodnosti sloneča avstrijsko - madžarska trgovinska pogodba se že danes spritno madžarskih deviznih omejitve hudo maščuje v izvozni trgovini Avstrije same, ki si je za sistem izkonstruirala na papirju. Kot naj-novejši ukrep v tem okviru moramo zabeležiti uvedbo prisilne uporabe domačega premoga in omejitve uvoza premoga v Madžarsko. Kakor poročajo iz Budimpešte, bo madžarska vlada letos dopustila uvoziti le 22.000 vagonov premoga, doim je doslej znašal letni uvoz okrog 80.000 vagonov. Trgovinsko ministarstvo je že izdalo nared-

Iz Konjic

n— Poročila sta se g. Kačičin Franjo in gdč. Arbeiterjeva Matilda. Mlademu s kolskemu paru želimo mnogo sreče!

n— Družabni večer priredi v soboto naš Sokol pod devizo »Konjice v jesenic v Narodnem domu. Vsi prijatelji Sokolstva vabljani!

n— Lutkovno gledališče tukajšnjega Sokola prične v kratkem predstave. Otvoritev zimske sezone bo z igrico »Konjiške gore zmaje, ki jo je napisal za društvo profesor Rudolf po znani pravljici o konjiškem zmaju. Scenarijo je naslikal domači učitelj G. Podlogar. Predstave se bodo odslej vršile v dvorani Narodnega doma.

n— Novi stavbi gg. Brudermans in Feindla sta končani. S tem je trg bogatejši za lepo številu tujskih sob, ki jih zela primanjkuje, obenem pa je dosti pridobil na lepoti. Tukajšnja podružnica SPD bo ustanovila poseben tujsko-prometni odsek, ki bo vršil propagando za dotok letoviščarjev k nam.

Z Jesenic

a— Gostovanje ljubljanskih šentjakobskih igralcev na Jesenicah Agilini Šentjakobski oder iz Ljubljane uprizeri v soboto 19. t. m. ob 20. v Sokolskem domu na Jesenicah lepo veseloligro v 3 dejanjih »Revna kakor cerkevna miša, v nedeljo 20. t. m. ob 15. pa 3 dejansko komedijo »Bunbury, obe v režiji G. Karusa. Pred obema predstavama bo predaval stari jeseniški znanec Danilo Bučar, bivši dirigent sokolskega orkestra na Jesenicah. Jeseniški publiki se obeta z gostovanjem vrlih ljubljanskih lep umetniški užitek in izvrstna zabava.

Iz Novega mesta

n— Kino Meteor bo predvajal film »V pustnijski noči« danes in jutri ob 8. in v nedeljo ob 6. in 8. uri.

Iz Hrastnika

n— Kino Narodni dom predvaja v soboto in nedeljo Metro-film »Ljubi svojega bližnjega«.

n— Cesto med Trbovljami in Hrastnikom, ki je bila zaradi polaganja vodovodnih cevi, nekaj časa zaprta, je zopet odprta. Tako bo vozil v nedeljo ob priliki otvoritve planinske kočje na Mrzlici naš avtobus do Sv. Katarine za ceno 10 Din.

Iz Trbovelj

n— Voltni imeniki so dogotovljeni. Sestavljani so na podlagi zadnjega ljubjskega štetja. Vpisanih je 4977 volitev. Pri zadnjih volitvah v letu 1924 je bilo v trboveljski občini 4748 volitev. Sedajni imenik izkazuje torej porast za 229 volitev. Ker se kljub vestni sestavi imenika dogode lahko pomote, naj se zainteresirani zanimajo zanj in v primeru kakih pomanjkljivosti pravočasno vložijo reklamacije.

Iz Slovenske Bistrice

n— Obrtniško gibanje. Trgovinci z mešanim blagom sta na novo otvorila g. Ivan Priestovnik na Pohorski cesti in inozemec, avstrijski državljan g. Karel Ropin na Ljubljanski cesti. Trgovino in gostilno je opustil g. Ivan Kos; oboje je od njega prevzela g. Pavla Zurmanova. Ga. Ferencakova je izpremenila svojo točilnico ob Kolodvorski cesti v restavracijo.

sprito nemožnosti izvoza agrarnih proizvodov zapre proti nepotrebnemu uvozu industrijskih izdelkov in da skuša vse, kar je le mogoče, proizvajati v lastni državi. Naše delegacije so pri trgovinskih pogodbah pokazale dovolj dobre volje. Pripravljene so bile žrtvovati industrijske interese, da dosežejo ugodnosti za agrarni izvoz. Toda natele so na popolno nepopustljivost. Pri nadejajočem izvozu kmetijskih pridelkov in krajno reduciranem izkupišču za ta izvoz, smo končno zaradi stabilnosti plačilne bilance nasproti inozemstvu dolžni do skrajnosti omejitvi uvoz. Ker pa uvažamo v prvi vrsti industrijske izdelke, moremo ta cilj doseči le z omejitvijo industrijskega uvoza.

Naša gospodarska politika je trenutno na razpotju. Izvoz agrarnih proizvodov pomeni za naše gospodarstvo pri današnjem izkupišču brezdvomno izgubo, ker prodajamo te proizvode pod ceno lastnih stroškov. Pri tem pa moramo pomisliti še sledeče: V praksi nosijo vsa javna bremena proizvođa narodnega gospodarstva, tudi če davčne dajatve ne obremenjujejo neposredno posameznega proizvođa. Zato so cene v državah z visokimi javnimi bremenimi vedno višje nego cene v državah z nizkimi dajatvami. Zaradi sramotno nizkih cen agrarnih proizvodov se v naši državi vsa bremena odvajajo na ostale proizvode razen osnovnih kmetijskih. Cene, ki jih dobimo pri izvozu kmetijskih proizvodov so take, da ne nosijo nikakih javnih bremen, še manj pa da bi krijele produkcijske stroške. V enakem položaju so države, ki izvažajo industrijske sirovine.

Na drugi strani pa moramo ugotoviti, da cene industrijskih izdelkov, ki jih uvažamo, niso v taki meri nazadovale; te cene še vedno omogočajo industrijskim državam, da odvajajo na svoj izvoz del javnih bremen, ki jih potem nosi dejansko konsument uvozne države. Navzlic silni brezposelnosti, ki vlada v industrijskih državah, so ti naši dobavitelji industrijskih izdelkov še vedno na boljšem, saj jim ni pomagano nositi javna bremena, dokler od njih kupujemo industrijsko blago.

Če pregledamo stanje gospodarstva v posameznih državah na svetu, vidimo, da so zaradi svetovne gospodarske krize dejansko najtežje prizadete agrarne države in države, ki pretežno proizvajajo sirovine. Naspotno pa vidimo, da se trgovinska bilanca Nemčije vedno ugodneje razvija. V avgustu je aktivnost nemške trgovinske bilance dosegla že rekordno višino 322 milijonov mark (4 milijarde 440 milijonov Din) nasproti 230 in 106 milijonov mark v zadnjih dveh mesecih. Če priletimo k izvoznim številkam se vrednost reparacijskih dobav, se ta aktivnost še poveča.

Današnje stanje nam mora biti resen povod za razmišljanje o smericah naše bodoče trgovinske politike. Tudi najtrdovratnejši pristaši svobodne trgovine morajo pri današnjem stanju razmer priznati, da bomo končno tudi mi primorani ukrenili vse potrebno, da se omeji ves nepotrebnii uvoz in da se pospeši naša industrializacija.

K temu nas silijo tudi naglo naraščajoči prirastek našega prebivalstva, ki se bo najbrž tudi v novem desetletju pomnožilo za najmanj 2 milijona duš. Letošnje ljudsko štetje nam je pokazalo, da odpade pretežni del prirastka prebivalstva na mesta in industrijske kraje, kjer je ta prirastek našel možnosti za preživljanje. V bodoče nam bo spritno težje agrarne krize še težje zaposliti prirastek prebivalstva v kmetijstvu. Za rešitev tega problema preostaneta torej samo dve možnosti: ali izselitev ali pa zaposlitev v novih obratih industrije in obrti. Če bomo omogočili razvoj industrije in obrti, bomo s tem pomagali tudi kmetijstvu. Pravkar zaključeni 9. kongres gospodarskih zbornic in korporacij je pravilno poudaril, da je rastoča armada industrijskega in obrtnega delavstva najboljši konsument naših kmetijskih proizvodov. Če se bosta razvil trgovina in obrt, bo kmalu prišel trenutek, ko bo domači konsum lahko absorbiral tudi presežke v produkciji žita in živine. Potem pa naše cene kmetijskih pridelkov ne bodo več v toliki meri odvisne od svetovnega trga kakor danes.

— Organizacija izvoza jugoslovenskega lesa. Predpriprave za organizacijo izvoza jugoslovenskega lesa, ki so se pričela z anketami v Beogradu in na Dunaju in so se nadaljevale v Sarajevu, Zagrebu in Ljubljani, se približujejo zaključku. Pred dnevi se je vršila na Sušaku konferenca lesnih industrij iz Like, Gorskega kotara in okolice, na kateri so razpravljali o prodajni organizaciji vseh podjetij, ki predelujejo mehak les. Generalni ravnatelj državnega podjetja »Šipad« dr. Milan Ulmargos je poročal, da so vse organizacije jugoslovenske lesne stroke za tako organizacijo in da so vsi pozdravili skupno delovanje z rumunskimi gozdnimi industrij. Govorili so tudi o tem, da bi državno podjetje »Šipad« prevzelo prodajo lesa za manjše in srednje bosanske obrate, o minimalnih cenah, o tipizaciji posameznih lesnih vrst, o redukciji produkcije in o kontroli izvoza lesa iz sušaskega pristanišča. Bojimo se le, da bo naš slovenski mali in srednji gozdni posestnik kot lesni producent ostal brez prave zaščite. Zato je nujno potrebno, da se ravno naši mali in srednji posestniki organizirajo, kajti le smotrna organizacija bo rodila uspehe.

— Potrjena je prisilna poravnava, ki jo je sklenila dolžnica Franciška Tomažinova, trgovka v Gmajni, p. Krka, s svojimi upniki za 40% kvoto terjatev v 4 četrtletnih obrokih.

Borze

17. septembra.

Na ljubljanski borzi ob danes devizni tečaj na vsej črti popustili, le deviza Curih je ohranila stari tečaj.

Na zagrebškem efektinem tržišču je Volna škoda ponovno popustila za več točk. Trgovala se je za aranžma po 298 — 296, za kaso po 295 in za december po 295 in 298. Investicijsko je pravtako popustilo in je bilo zaključeno po 67. Dolarski papirji pa so obdržali stare tečaje in je prišlo do prometa v 7% Blairovem posojilu po 62 in 62.5. Med zasebnimi vrednotami je prišlo do prometa v Union banki po 250, v Jugo banki po 67, v Zemaljski po 112 — 113, nadalje v Sečerani po 200, v Vevčah po 120 in v Dubrovački po 290. Trboveljska se je pri elabi tendenci trgovala po 195 in 200, Tivornica vagonov pa je bila zaključena pri višjem tečaju 60.

Devize.
Ljubljana, Amsterdam 2282.88 — 2280.72, Bruselj 786.91 — 789.27, Curih 1104.45 — 1107.75, Dunaj 795.08 — 797.48, London 274.98—275.80, Newyork 5646.49—5663.49, Praga 167.54 — 168.04, Trst 295.98—296.88.

Milijoni

in milijoni ljudi uporabljajo že več kot 30 let po spodaj navedenem navodilu za uporabo

levje francosko žganje

IN BLAGOSLAVLJAJO NJEGOV NEPREKOSLJIV ČUDOVIŦ UČINEK

Pri revmi, protinu, ishla-su natrije boleče mesto. — Pri zobnih bolečinah vdrgneno desno, izperite ustno votlino in grgrajte! — Pri glavobolu, nervoznosti in nespanju vdrgnete čelo in vse telo in vzemite, predno ležete spat, mlačno kopej s dodatkom levjega francoskega žganja. — Pri utrjenosti za masažo vsega telesa. — Pri žlednih bolečinah vzemite košček sladkorja s 10 kapljicami tega žganja. — Pri izpadanju las in prhljaju za masažo kože na glavi. — Pri potuju na pazduho, potuju nog, rok ali telesa umijte znojene dele zjutraj in zvečer.

Levje francosko žganje

je pristno le v tu naslikani in plombrani ORIGINALNI STEKLENICI. Zahtevajte izrecno

Levje francosko žganje

in zavrnite odločno vsak nadomestek! Levje francosko žganje dobite v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini po Din 10.—, 26.—, 52.—, 88.—

Varujte se pred potvorbami! Centralni biro: LAVJA MENTOL - DROZDENKA, Zagreb, Maruličev trg 5. Telefon 73—52.

Zagreb Amsterdam 2282.88 — 2280.42, Dunaj 795.08 — 797.48, Bruselj 786.91 do 789.27, London 274.98—275.80, Milan 295.98 do 296.88, Newyork kabe 5657.49—5674.49, Newyork ček 5646.49 — 5663.49, Paris 221.30 — 222.46, Praga 167.54 — 168.04, Curih 1104.45 — 1107.75. Curih, Beograd 9.04, Paris 20.0875, London 24.90, Newyork 512.37, Bruselj 71.225, Milan 26.7875, Madrid 46.15, Amsterdam 298.75, Berlin 120.65, Dunaj 72, Sofija 3.715, Praga 15.17, Varšava 57.35, Budimpešta 90.025, Bukarešta 3.05375.

Effekti. Ljubljana, 8% Blair 73 bl., 7% Blair 64 bl., Celjska 150 den., Ljublj. kredita 120 den., Praštediona 950 den., Kreditni zavod 195 den., Vevče 120 den., Ruše 125 den.

Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 295 — 296, za december 297 — 298, investicijsko 67 — 68, agrarne 40 bl., 6% begluške 42 — 43, 8% Blair 70 den., 7% Blair 61.5 — 62.5, 7% Drž. hipot. banka 66 bl.; bančne vrednote: Praštediona 957.5 — 963, Union 150 — 155, Jugo 67 do 68, Srpska 190 bl., Zemaljska 113 — 114, Poljo 53 — 55; industrijske vrednote: Narodna šumska 25 den., Gutmann 105—110, Slavonija 200 den., Brova 192.5 — 200, Sečerana 200 — 203, Brad vagon 50 — 60, Vevče 110 — 120, Dubrovačka 200 — 300, Trbovlje 195 — 200.

Beograd, Vojna škoda 293, 294, 295, 296, 297 zaklj., za november 296 zaklj., za december 302, 300 zaklj., 7% Blair 63.75, 64 zaklj., 7% Drž. hipotek. banka 65 zaklj., investicijsko 68 zaklj., 6% begluške 48.5 zaklj., Narodna banka 4000 — 4400. Dunaj, Beograd 12.535 — 12.575, London 34.5275 — 34.6275, Milan 37.185 — 37.285, Newyork 709.95 — 712.45, Paris 27.85 do 27.95, Praga 21.03375 — 21.11375, Curih 138.73 — 139.23; dinarji 12.52 — 12.58.

Blagovna tržišča

HMELJ + Zalec, 17. septembra. Slabo zanimanje na našem tržišču traja dalje in je prišlo le do malenkostnih prodaj po 10 Din.

ZITO + Novosadska blagovna borza (17. t. m.) Tendencja nespremenjena. Promet 39 vagonov. Oves: baški, sremski, slavonški 130 do 132.5. Ječmen: baški in sremski 63/64 kg 110 — 115. Koruza: južnobanatska 90 do 92.5; gornjebanatska 92.5 — 95; sremska, okolica Indija 99 — 102; okolica Sid 102.5 do 105. Moka: baška, banatska »0« in »00« 355 — 375; »2« 335 — 355; »5« 300 — 310; »6« 250 — 260; »7« 190 — 200; »8« 130 do 140. Otrobi: baški, pšenični 90 — 92.5. + Budimpeštanska termiška borza (17. t. m.) Tendencja čvrsta, promet srednji. Pšenica: za december 10.43 — 10.45, za mare 11.66 — 11.67; rž: za mare 11.60 do 11.63; koruza: za maj 12.57 — 12.60.

Zapečaten usoda banaške zastrupljevalke

Novi Sad, 17. septembra. Pred kasacijskim sodiščem je bil te dni epilog znane afeze banaške zastrupljevalke Katicice Sugu, starke, ki je takorekč z eno nogo že v grobu, in njenega nekdanjega ljubimca Petra Gilezana. Afera je svojčas izzvala veliko senzacijo. Katica je zastrupila svojega moža, sodelovala pa je tudi pri drugih takih zločinih in po prvi pravici je sodišče v Velikem Bečkereku obsodilo na smrt. Proti razsodbi se je pritožila, češ, da je svojega moža res zastrupila, a da tega ni storila sama, temveč po priporočanju svojega nekdanjega ljubimca Petra Gilezana. Ta da je bil duševni oče zločina. Petra so takoj zapirli ter je bila po ponovni razpravi Katica obsojena v dosmrtno ječo, Peter pa na 10 let. Katica se je zopet pritožila. Toda apelacijsko sodišče je potrdilo razsodbo od 22. julija in ker so se branitelji obsojenke vnovič pritožili, se je sedaj najvišja sodnijska instanca bavila s to zadevo. Kasacijsko sodišče je potrdilo razsodbo sodišča v Velikem Bečkereku in mora Katica sedaj končno veljavno v ječo do smrti, njen nekdanji ljubimec Peter pa za 10 let.

Iz življenja in sveta

Velik izumitelj — idealist

Stoletnica rojstva izumitelja prvega bencinskega avtomobila in pionirja moderne tehnike

Danes 18. septembra poteče sto let, kar se je v Malčinu na Meklenburškem rodil eden najpomembnejših izumiteljev in pionirjev moderne tehnike: Siegfried Markus.

Njegova usoda je do neke mere tragična, kajti doba, v kateri je delal, ni imela razumevanja, še manj pa potrebe za njegove velike izume. Pa tudi Markus sam — skozi in skozi idealist — ni imel tistega praktičnega duha, da bi znal svoje izume spraviti v svet, vsaj tiste, ki bi bili že takrat vrgli nekaj dobička. Tako je živel skromno in zagrenjeno življenje vseh nedolžnih ljudi. Šele zdaj ga svet priznava, ko njegove kosti že zdavnaj ničesar več ne potrebujejo.

Siegfried Markus

Markus je bil spreten in odprte glave, pa je že s 17 leti prišel v delavnice Wernerja Siemens, ki je bil znan, da je sprejel vse najizbranejša tehnična moči. Z dvajsetimi leti ga je vzel v službo takratni dunajski dvorni mehanik Kraft in je v njegovem podjetju kmalu zaslovel za enega prvih elektrikov na Dunaju. Celotni cesar Franc Jožef ga je klical na dvor, kadar je bilo treba izvršiti kako posebno težko instalacijo. Tako je Markus napejal prvi električni zvonec v Avstriji, in sicer od postelje cesarice Elizabete v sobo njene komornice. Potlej ga je cesar imenoval za učitelja prestolonasledniku Rudolfu.

Toda Markusovo dvorsko življenje ni posebno prišlo in se je rajši kretal med malimi ljudmi. Najprijetnejše zatočišče je bila zanj kavarna, kjer se je lahko pošteno nadebatiral s prijatelji. V njegovi privatni delavnici, kjer sta mu pomagala še dva mehanika, so nastali najčudovitejši stroji in aparati. V razmeroma kratki življenjski dobi si je pridobil 38 patentov, pa ne za ničeve drobnarije.

Eden njegovih prvih izumov je bil aparat za brzojavljanje, ki ni potreboval običajnih baterij. Temu je kmalu sledilo še nekaj prav važnih novosti v telegrafiji, ki si je vse zasigurala avstrijska poštna uprava.

Poleg brzojava se je pa Markus mnogo bavil tudi s telefonom. Sestavil je za tiste čase prav dober mikrofon, ki mu je kmalu na to pridelal še poseben mikrofonski ojačevalec, s katerim je tako ojačil toke, da se je iz drugega »reprodukcijskega mikrofona« jasno in razločno slišalo govorenje. To je bil nedvomno prvi zvočnik na svetu, le žal, da se natančnejši podatki o njega sestavi niso ohranili, ker pač takrat ni bilo za zvočnike niti najmanjše potrebe, marveč se je nasprotno celo na vsi moč poskušalo ohraniti telefoniranje tajno.

Morda najvažnejše pa je Markusovo odkritje vzporednega stikanja električnih napajalnih omrežij, na katerem temelji tudi vse današnje moderno oskrbovanje z električno energijo. Vzporedno priključevanje konsumentov na električna omrežja se nam dandanašnji vidi preprosto in samo po sebi umevno. Tiste čase pa je bilo razdeljevanje električne energije problem, ki so se ga izogibali na ta način, da so za vsakega konsumenta postavili poseben vir elektrike, bodisi primitivne električne stroje ali pa galvanске člene.

Galvanski členi pa pri večji porabi toka niso bili za rabo. Tudi temu je Markus za silo odpomogel s konstrukcijo izdatnejših in bolj konstantnih členov. Sestavil je tudi baterijo termoelementov za neposredno pridobivanje elektrike iz toplote. Zanj je bil celo dobil nagrado Akademije znanosti.

Toda izumitelj nikoli ni umel izkoristiti svojega dobrega imena, kamoli svoje patente. Čuval jih je kar moči tajno in ni puščal, da bi se kdo podrobneje seznanil z njimi. Temu je tudi pripisovati, da niti z izumom prvega bencinskega motorja in avtomobila ni dosegel nikakega gromotnega uspeha in da se dandanašnji celo duševna svojina zanje pripisuje drugim.

V Markusovem času so bili znani samo motorji na pogon s svetilnim plinom. Bencin se še ni uporabljal kot gonilno sredstvo in so ga prodajali samo po lekarnah za snaženje madežev. Markus pa je izumil postopek za takozvano »karburiranje zraka«, kakor ga je sam imenoval in ki ni nič drugega kot današnje moderno proizvajanje mešanice bencina in zraka v razplinjačih bencinskih motorjih. Od tod do konstrukcije bencinskega motorja je bil le še korak in Markus ni nikoli ostajal sredi pota. Njegov prvi bencinski motor je gnil dinamo stroj, s katerim je napajal obločnice pred Karlovim gledališčem.

Končno je vdelal svoj bencinski motor tudi v večji ročni voziček na štiri kolesa, s katerim se je ponosi prepejal po okolici. Za tem vozilom pa je prišel na vrsto prvi avtomobil, ki je že imel na sebi nekaj svojstev današnjih modernih motornih vozil. Delal je pa tak ropot, da so se konji plašili in ga je morala zaradi tega policija prepovedati.

Poleg vsega tega je pa Markus izumil tudi neke vrste primitivni kino, če smemo tako imenovati njegovo »revijno« pripravo, skozi katero so se videli žive slike, ki pa je bila po njegovi izjavi namenjena samo za igrače otrokom.

Na avtomobilski razstavi, ki je bila prirejena 1898 v dunajski Rotondi, je bil Markusov avto prvokrat javno razstavljen. In ko so genialnega izumitelja, takrat že bolnega in onemoglega starčka, pripeljali na slavnost, se je bridko razjokal, videč svojega življenja nezmožnega neobjenčaka med pomnimi nasledniki, ki so se vsi vrgli po njegovi podobi. Tege dneva Markus ni preživel. Še tisto noč se je končalo njegovo življenje.

Sportne znamke

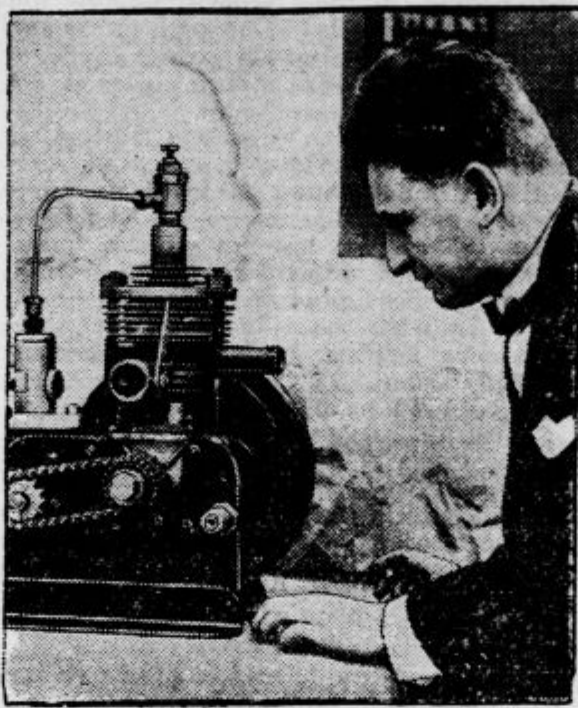

Ob priliki »Balkaniade« je izdala bolgarska poštna uprava serijo pisemskih znamk, ki predstavljajo razne sportne panoge. (»Balkaniada« je velika sportna prireditev balkanskih držav.)

Radio in pivo

Zveza nemških pivovarjev je več let iskala vzrokov čudnega pojava. V nasprotju z vsemi predvojnimi ugotovitvami je nazadnje našel vzrok v sodčkih, dočim je naraščalo število prodanih steklenic. Medtem so trdili gostilničarji slejkoprej, da ima povprečen Nemec neprimerno rajši pivo izpod pipe v vrčkih. Naposled se je izkazalo, da je povzročal vse to — radio. Ljudje, ki zvečer doma redno poslušajo radio, seveda nimajo časa za kavarnarje in gostilne. Pi-jejo pivo doma in si prinašajo steklenice. Zaradi tega je potrebno vedno manj sodčkov. Zveza pivovarjev je sklepala na temelju tega odkritja, da ni pričakovati sprememb v konzumu. Zato je naročila večje število steklenic in ustavila izdelovanje novih sodčkov.

Najmanjši dieselski motor na svetu

Na londonski ladjedelski razstavi, kjer se vidijo najnovejši modeli strojev in zadnje tehniške novosti, je razstavljen tudi najmanjši dieselski motor.

Strah hohenzollernske hiše umrl

Na svojem posestvu v Krojankah na Pruskem je umrl v starosti 66 let princ Leopold Friderik Pruski, tik preden je zapel boben zadnjemu ostanoku njegovega nekoč ogromnega imetja. O njem je svet v raznih časih mnogo govoril, mnogi so se nad njim zgražali — najbolj pa člani bivše nemške cesarske rodbine.

Že v zgodnji mladosti so imeli dvor in sodnije z njim dosti opravka in čeprav je bil po svoji ženi svak cesarja Viljema, se je javno sprl z njim in njegovim dvorom. To si je lahko privoščil, saj je bil izredno bogat, najbogatejši med vsemi Hohenzollernci sploh in je v Berlinu imel dvor, ki ni po sijaju in ničemer zaostajal za cesarskim dvorom.

S svojim vedenjem si je ustvaril neštivilno sovražnikov, najbolj pa ga je sovražila njegova žena, ki mu je nekoč celo ušla. Cesar je takrat nastopil, diktriral mu je hišni zapor in je staval predlog, da bi ga radi slaboumnosti razvedinili. Princ se za te odredbe in predloge enostavno ni zmenil, kakor se ni zmenil pozneje za svetovno vojno, ki se je ni udeležil, češ, da je on ne vodi.

Ob polomu je na njegovem knežjem gradu v Glienickeju prva zaplapolala reča zastava in podal je izjavo, da se je v krogu cesarske hiše čutil vedno za nositelja meščanske misli. Toda kmalu je zašel v spor tudi z republiko, ker se je »držnil« zapleniti tudi njegova posestva. Iz Lugana, kamor je odšel, je vodil s prusko državo neštivilne procese za ta posestva in jih večinoma tudi dobil. Predlog pruskega finančnega ministrstva, da bi ga postavili pod kuratelo in ga razvedinili, je končal s prinčevim zmago.

Toda cesar mu niso mogle pobrati nobene oblasti, ne cesarske ne republikanske, mu je pobrala inflacija in gospodarska kriza. Milijoni so skopneli drug za drugim, umrl je kot lastnik nekkih malih posestev in še tem poje, kakor rečeno, boben.

Smrt kardinala

Kardinal Francesco Rognoni,

prefekt vatikanskega kasacijskega dvora, je umrl na pljučnici star 81 let. Z njegovo smrtjo se je znižalo število kardinalov na 56.

Višek nevhvaležnosti

Egipčana brata Henry in Edmond Jabés sta v Parizu ustanovila reklamni tednik »Alliance litteraire«, ki ga skoraj zastonj razpošiljajo vsem gostilnam in kavarnam po deželi. Seveda sta hotela založnika zaslužiti z oglasi. A imela sta od kraja malo naročnikov. Zato sta redno objavljala v svojem listu reklame vodilnih vtomobilskih tovarn, modnih salonov in t. d. popolnoma brezplačno, ne da bi od omenjenih podjetij zahtevala katerokoli odškodnino.

Kljub temu je zahtevala neka pariška modna trgovina od uredništva sodnijskim potom en frank odškodnine, ker niso bili oglašeni naročeni, in ker ve marajo lastniki reklame v listu. Hoteli so celo, da bi objavila urednika preklic oglasa z izjavo, da je bil izšel brez tveganja soglasja. Užaljena Egipčana sta tudi zahtevala v odgovor en frank odškodnine in tožbo označila kot »višek nevhvaležnosti«.

Sodnik, ki je sklepal v tej kvičnici zadevi, je zavrnil oboje zahteve. A dal prav modni tvrdki in bratoma Jabésoma prepovedal vnaprej brezplačno tiskati njene oglase.

NAJNOVEJŠA ŠTEVILKA

ilustrovane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

vsebuje naslednje zanimivosti:

K psihologiji neumnosti (Dr. M. Baege). — Srebrna past za bakterije. — Na Pirenejih (Rr — s slikami). — Genialni laiki (s slikami). — Zaroka in ženitev Leva Tolstega (s sliko). — Razvoj letalstva v silki in besedi. — Stroj namestu pljuč (slika). — Leti in zime v preteklosti. — Voda proti zločim kamnom. — Izredno ohranjeno rimsko kopališče (slika). — Slike »zemunske katastrofe«. — Mallik (Adrijan Bonydr. M. Robič — s slikami E. Justina). — Reševanje s potopljenih podmornic (slika). — Sto let tujske legije (s sliko). — Pustolovci v svetu denarja (Alfred Löwenstein, Kamilo Castiglioni in Albert Oustric — slikami). — Če hočemo ostati doma (s slikami). — Karikature. — Tedenski jedilni list. — Moderna ureditev pisarn (slike). — Ali je vpliv postelje demoralizirajoč? — Anekdote. — Deset modernih zapovedi. — Humor v slikah.

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko in stane mesečno samo 8 Din. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5.

Pred odhodom na Hudičev otok

Sprevod 315 kaznjencev in deportirancev

L. 1924. je francoska vlada sporočila, da bo ukinita zloglasno kazensko kolonijo v Francoski Gujani in v treh otokih pred njeno obalo, h katerim pripada prosluli Hudičev otok. Navzlic tej napovedi odhajajo vsako leto dvakrat, spomladi in jeseni dolgi sprevodi z otoka Saint - Martin - de - Ré pred mestom La Rochelle v deželo počasnega umiranja in baš te dni so odpravili, kakor so listi že poročali, letošnji jesenski transport. Ze tedne prej so zbirali nesrečnike, ki jim je bila namenjena ta usoda, v razne ječe v La Rochelleu in so jih potem odpravljali na otok. Zbrali so 315 mož, 191 navadnih deportirancev in 124 kaznjencev za prisilno delo.

Oblasti so poskrbele dobro, da bi nič ne motilo te odprave. Iz La Rochellea so poslali na otok oddelek vojaštva, da bi ojačali tam stacionirano orožništvo. Ob pol treh popoldne je ostavil sprevod zločincev trdnjavo na otoku. Pred njim so korakali zastopniki oblasti, poleg njega pa vojska in orožniška straža. Slovitih zločincev tokrat ni bilo v sprevodu, nobenega Mestolina, nobenega milijonarkega sinu, ki bi izropaval šoferje, nobenega zloglasnega zastrupiljevalca. Najmlajši je štel 18 let. Z zločinci so zadnje dni pred odhodom ravnali nekoliko boljše, dajali so jim boljše hrano in več prilike za gibanje na svežem zraku, kajti utrditi jih je bilo treba za dolgo vožnjo čez ocean s parnikom »La Martiniere«, ki jih je sprejel v svoje medkrovje, v prostor, ki je podoben veliki kletki.

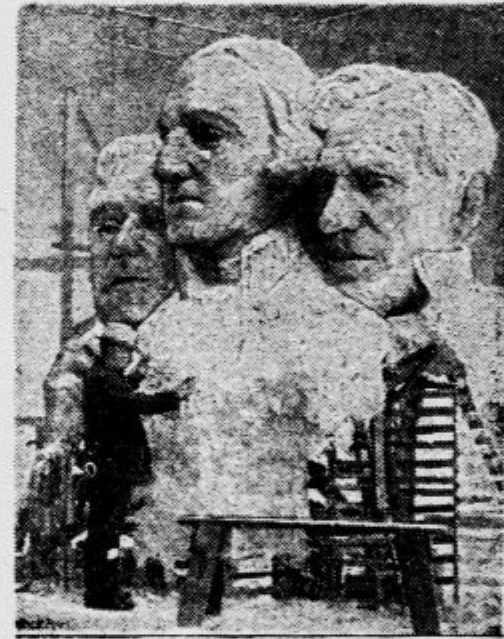
Sprevod zločincev samih so otvorili prisilni kaznjenci v svojih oblekah iz grobega blaga z istotakšno čepico. Za njimi so

šli deportiranci, ki imajo pravico nositi brado in neostrižene lase, pa svoj klobuk. Na to pravico so deportiranci zelo ponosni. Večina jih je bila videti vesela, le nekoliko mož je jokalo. Med deportiranci je bilo mnogo »povratnih konj«, ljudi, ki so bili ubežali iz Gujane, pa so jih v Evropi spet ujeli, in takšnih, ki so bili že kdaj kaznovani z deportacijo tja, pa so bili v prostosti zopet izvršili kakšen zločin. Ti »povratni konji« so bili videti najmirnejši — saj so si gotovo mislili, da bodo že našli pota in sredstva za ponoven pobeg.

Ob obeh straneh poti, ki so po njej šli obsojenci, so stali senegalski strelci, zamorski vojaki, o katerih gre glas, da ne razumejo šale. Na nabrežju se je za vojaškim kondomom gnetla množica »zadovnežev« z otoka in celo s kopnega. Orožniki so lovili fotografije med njimi, kajti slikanje žalostnega sprevoda je prepovedano. Toda kakor vselej in povsod ob takšnih prilikah niso mogli preprečiti, da bi ta in oni hitri fotoreporter ne napravil posnetkov, ki jih ilustrirani časopisi tudi že objavljajo.

Vkrcavanje se je izvršilo v največjem redu, duhovniki so tolažili obsojence in se poseljavali od njih, marsikateri nesrečnik se je z objemom posvolil od svojega poslednjega tolažnika. Parni čolni so nato zatuli in počasi odpeljali svoj žalosten človeški tovor do velike ladje, ki je čakala na odprtem morju. V tem trenutku je mnoge izmed gledalcev premagal jok. Morda so bili svojci obsojencev, ki so bili prišli, da zadnjikrat vidijo in pozdravijo bo- doče prebivalce Hudičevega otoka.

Ameriški narodni spomenik

Gutzum Borglum,

dansko-ameriški kipar, ki je dobil nalog, da vstvari Ameriki veliki narodni spomenik iz ogromnih glav Jeffersona, Washingtona, Lincoln in Roosevelta. Slika kaže kiparja z njegovimi modeli.

Spominska plošča prof. Freudu

Ob koncu oktobra bodo odkrili v Příboru na Moravskem spominsko ploščo na hiši, v kateri se je rodil znameniti psihater in ustanovitelj psihoanalitične šole prof. dr. Sigmund Freud. Ob tej priliki bodo izdali tudi delo, za katero je prispevala cela vrsta učenjakov, učencev in prijateljev dr. Freuda razprave o njegovem delu in življenju.

Kongres balkanskih otorinolaringologov

V Sofiji se je otvoril kongres balkanskih zdravnikov za bolezn v ušesih, nosu in grlu, ki ga je v imenu bolgarske vlade pozdravil notranji minister Mušanov. Za predsednika zborovanja je bil izvoljen rumunski delegat dr. Messianu. Jugoslovenska delegacija se je brzojavno oprostila za svoj izostanek, ker je nujno zaposlena drugod.

„Toaletni“ avto

Med nedavno avtomobilsko parado na Angleskem so bili tudi Rools Royce avtomobil, opremljeni z vsemi toaletnimi potrebščinami.

Najhitrejši vlak na svetu

78 angleških milj dolgo progo med Swindonom in Paddingtonom je nov vlak železniške družbe Greath Western opravil v 59 in pol minute. To bi značilo povprečno brzino 125 km na uro, ki je ne dosega noben drug vlak na svetu.

Mož, ki je znal izkoristiti svoj talent

Ameriški listi poročajo iz San Franciscas, da je tam neki vlomilec, ki mora presedeti petletno kazen, izumil ključavnico, ki je popolnoma varna pred — vlomilci. Izum mu je takoj odkupil neki konzorcij, ki mu je zanj ponudil 100.000 dolarjev.

350-letnica krompirja

Spomenik Fr. Drakea v Offenburgu ob Meini. Točno pred 350 leti je »prinesel« angleški pomorščak sir Francis Drake krompir v Evropo, kjer je postal važen vsakdanji živež.

Uradne cvetke

»Že včeraj sem bil tu,« je dejal mož, ki je prišel na policijski komisariat. »Naznanil sem, da so mi ukradli motorno kolo.« »No, in?« je vprašal komisar. »Bila je pomota. Kolo sem spet našel.« »Mi je žal, a se ne da nič več napraviti. Tatu smo med tem že prijeli.«

Vsak dan ena

»Tako vam bom očistil čevlje, da se bo svetil v njih vaš obraz.« »No, če se ti to posreči, te napravim za svojega dediča.«

Molče sedi Gandhi za „okroglo mizo“

Otvoritev druge Indske konference, ki se je udeležuje topot tudi Mahatma Gandhi, ki pa je igral na tej seji vlogo molčečega poslušalca, ker se je vršila seja baš na dan, ki si ga je izbral za dan molka vsak teden. V sredi (na naslanjaču) lord Sankey, predsednik konference, na njegovi desni Gandhi, na levi pa minister Samuel Hoare.

O. Hanstein:

Ali je kriva?

Roman

Justični svetnik je pomislil. »Razlaga bi že bila.« »Nu?« »Pokožnik mi je pripovedoval, da mu je zadnje čase večkrat pisal šolski svetnik, ki ima, kolikor je meni znano, veliko rodbino. Mogoče bi bilo vendarle, da bi bil Wellhorn, ki ga je zadnja leta njegova odličnost popolnoma minila, izpremenil oporoko in določil bratova kak znanen delož. Če te oporoke ni, tedaj je pravovredno pohčarjena Gudula univerzalna dedična in brata ostaneta praznih rok.« »Ali oporoke je bila vendar v izvornem ovoju.« »Gudula se je morda res ni upala odpreti. Kdo drugi, nemara ta Eberhard — — — Justični svetnik prej ni bil slišal Sodenovih besed — — »ji je rekel, da je zanjo najbolje, če ni nobene oporoke, in tako — — — »Seveda, to je mogoče in — — — Soden se je oglasil. »Gospod sodni svetnik.« »Da, da — Eberhard ne prihaja v poštev — in potem je dobila ključ, pogledala v blagajno in za vse slučaje spravila nakit v kraj.« Soden je zmajal z glavo. Diederich se je nasmehnil. »Zakaj? Kdo ve, kakšni podzodovani zločinski nagoni so tu igrali

vlogo. Vsekakor bo treba poizvedovati, kdo in kaj je bila njena izgubljena mati, Guduli Wellhornovi pa ne morem priznati preiskovalnega zapora; že zato ne, da se kaj ne zabriše. Neutegoma se bom sporazumel z državnim pravdnikom; dotlej pa odgovarjam sam.« Spletična je z zbeganim obrazom stopila v sobo. »Gospodična se je zavedela.« »Izvrstno. Gospod pl. Soden, bodite tako prijazni, obvestite gospodično, da je nad njo izrečen preiskovalni zapor, in odpeljite jo z avtomobilom, kamor treba.« »Gospod sodni svetnik — lepo prosim — — — »Vi ste pa res — — — »Ne morem.« »Prav. Gospod komisar Zessin ni tako melikega srca. Gospod pristav, ta oseba je toliko kakor razkrinkana.« Med tem, ko je šel komisar h Guduli, je jel sodni svetnik pečatiti pohištvo po sobah pokojnega rentnika Wellhorna. Poletno solnce je bleščeče obevalo grajski park. Poigravalo je na zelenih, gladko ostrizanih tratah, na malih gredah, ki so se vrstile z njimi, na velikem ribnjaku, v katerem se je zrcalilo sivo grajsko zidovje, in dražilo brhka dekleta, ki so delala na poljih. Grof Eberhard Hohenheimski je prihajal iz parka. Bil je vitek, a krepak mlad mož blizu tridesetih let. Njegovi rjavi lasje so obdajali prijeten obraz, iz katerega je gledala dvojica velikih, odkritosrčnih višnjavih oči. Čeprav je nosil jahalno obleko, se je vendar peš izprehajal po parku; slabo je bil spal in zato vstal že davi ob zori. Zdjaj je pogledal na uro, pokimal, kakor da bi se oddahnil, in krenil po širokih stopnicah, ki so vodile v grad.

Zavil je po obokanem hodniku proti očetovi delovni sobi. Kako čudno mu je danes utripalo srce! Ko je bil še deček, so ga klicali v to resno sobo le tedaj, kadar je bil kaj pregrešil in ga je hotel oče ošteti ali kaznovati... Vstopil je in našel grofa Gvidona za njegovo pisalno mizo. Bil mu je podoben, samo da že stavec s sivo škjasto brado in močnimi brki, ki so dajali obrazu nekaj resastega in nasajenega. Stari grof mu je pokimal. »Dobro jutro, dečko, ali si se naspal?« »V parku sem že bil, oče, dve uri — — — Grofovo obličje je izpreletel smehljaj. »Že pred zahtekom? Tolikanj se ti mudi?« »Dragi oče — — — Stari Grof se je zopet zresnil. »Stopi semkaj, dečko, in sedi tu nasproti. Prav imaš, zakaj ti ne bi takoj povedal najinega mnenja? Menda si prepričan, da ni nikogar, ki bi mu bila tvoja sreča, obenem pa čast in tradicija naše rodbine, katere edini moški potomec si ti, tolikanj pri srcu kakor tvoji materi in meni.« Eberhard je pogledal v tla, misleč si: »Slab začetek!« »Kakor veš, nama tvoj namen, da se zaročiš z gospodično Gudulo Wellhornovo, meščanko in razen tega še pohčarjenko, ki o njenih pravih roditeljih tako rekoč nič ne ve, ni bil po godu. Želela sva, da bi, recimo, zveza s katero izmed tvojih sestričev še bolj utrdila rodbinske vezi in rodbinsko posest. Ugovarjal si mi, da so se časi izpreminili in da enakovrednosti ne maraš presojati po rodu, ampak po značaju. Da bi odvrnila pri svoji odločitvi vsak očitek pristranosti, sva ti določila štiridesletni rok — in zdaj sva se odločila.

Sport

Trije tenis turnirji v Ljubljani

Danes in jutri priredi Ilirija na svojih prostorih pod Cekinovim gradom tri tenis turnirje: nadaljevanje turnirja za prvenstvo kluba, prijateljski turnir s SK Kamnikom ter v nedeljo medklubski turnir Villach - Ilirija. Turnir za klubsko prvenstvo je pričel sicer že v nedeljo ter bil zaradi slabega vremena prekinjen. Od gospodov vodita v vseh disciplinah zaenkrat gg. Truden in Kmet ter se bo finalna igra vršila najbrže med imenovanima, dočim je v damski igri skoro sigurna zmagovalka lanskoletna prvakinja g. Boža Šaplja. Nadaljevanje tega turnirja prične danes ob 2. popoldne u. bodo po večini finalna tekmovalca in najbolj zanimive igre. Istočasno s tem turnirjem, za katerega so razpisana Marja, Stepiča in ravn. Pogačarja ter tvrde Krišper se bo vršil tudi prijateljski turnir s Kamnikom. V nedeljo zjutraj ob 8. prične medklubski turnir s Villachom. To bo eden največjih turnirjev v letošnji sezoni, ob kateri priliki pokloni tenis sekcija Ilirije Avstrijskem pokal.

Službene objave LNP

(Iz seje p. o. dne 16. septembra.) Navzoči gg.: Rybač, Šetina, Novak, Zupanc, Pivk, Accetto, Berdajs, Kurot, Vospnik. Potrjujemo prejem dopisov SK Svoboda Lj. od 16. IX. — SK Hrastnik od 10. IX. — Mo Celje št. up. 55. — zapisnik Mo Trbovlje od 14. IX. — SK Disk, Domžale od 12. IX. — SK Ilirija, Lj. od 15. IX. Odobrilo se prijateljske tekme dne 20. septembra 1931: ASK Primorje : SK Disk v Domžalah. SK Trbovlje : SK Celje v Celju. TSK Slovan : SK Elan v Novem mestu — taknadno se odobri prijateljska tekma SK Elan : SK Olimpija, Karlovac dne 19. IX. v Novem mestu. — Na dopis SK Domžale od 12. IX. se sporoča, da p. o. poskusnih tekem ne bo odobril toliko časa, dokler ne poravnava SK Domžale predpisane takse. — Na dopis SK Rudar, Hrastnik od 15. IX. in SK Mure od 7. IX. se pisмено sporoči. V nedeljo 20. t. m. se določijo prvenstvene tekme: Ljubljana: SK Svoboda : ISSK Maribor ob 16. na igrišču ASK Primorje. Predtekma prvenstvena tekma SK Svoboda II : Grafika ob 14.15. Službojuči odborniki LNP g. Novak. SK Svoboda mora postaviti 6 rediteljev. Maribor: SK Železničar : SK Ilirija. Začetek tekme ob 16. v kolikor se kluba drugače ne sporazumeta. Službojuči odborniki LNP g. dr. Planinšek. — Svoboda : Maribor II. Murska Sobota: SK Mura : SK Rapid, Maribor. Celje: SK Atletik : ASK Primorje. Službojuči odborniki LNP g. Svetek. Pričetek tekme se določi ob 16., v kolikor se kluba drugače ne sporazumeta. Zagorje: SK Zagorje : SK Hrastnik. Trbovlje: SK Amater : SK Dobrna. Upravnemu odboru se predstava v kaznovanje SK Grafika, ker ni oddala postave moštva dne 5. t. m. in SK Šoštanj zaradi istega prestopka dne 6. t. m. Verificirajo se s pravom nastopa dne 26. septembra 1931 za: SK Zagorje Drnovšek Ignac za vse tekme; za SK Svoboda, Vič: Blaj Anton, Šmid Matko, Vinšek Iv., Uličar Ivan, Primožič Adolf, Zajec Rado; za SK Retje, Trbovlje: Knaus Jože; za SK Jadran: Šušteršič Rudolf; za SK Reka: Debevc Ivan; za TSK Slovan: Polšak Marjan, Zevnik Slavko; za SK Natakar: Grabrijan Edo, Novak Ivan; za SK Ilirijo: Istenič Rado, Šmerkolj Slavko, Lah Vill, Šrimšek Rudolf, Eiselt Rudolf, Rohaček Ivan, Glušič Edi, Ladiha Karel; za SK Celje: Gaberc Milan, Verderber Albin; za SK Disk: Ladstätter Gabriel; za ASK Primorje: Jurkas Viktor. Čita se s pravom takojšnjega nastopa za SK Zagorje Hirselt Franjo. Verificirajo se s pravom nastopa dne 12. septembra 1931 za mednarodne, dne 19. novembra za prijateljske in dne 19. februarja 1932 za prvenstvene tekme za SK Celje: Gobec Ivan, Gobec Franc in Lavrine Josip; dne 12. septembra za mednarodne, dne 17. septembra za prijateljske in dne 17. decembra za prvenstvene tekme za SK Ilirijo: Derenda Vladimir; dne 12. septembra za mednarodne, dne 19. novembra za prijateljske in dne 19. februarja 1932 za prvenstvene tekme za TSK Slovan: Srebotnjak Leon. Poziva se TSK Slovan, da javi do prihodnje seje eventualne zadržke proti verifikaciji igralca Vlaja Stefana za drug klub. Tajnik II. Program prv. nogometnih tekem podsavezne lige v nedeljo 20. t. m. je sledeči: V Ljubljani SK Svoboda : ISSK Maribor, v Celju Atletiki : ASK Primorje, v Mariboru SK Železničar : SK Ilirija. Poleg gor-

njih tekem se v Ljubljani odigra še prv. tekma I. razreda med rezervo Svobode in SK Grafiko. V okolici Mo Trbovlje odigrajo prv. tekme v Trbovljah SK Amater : SK Dobrna, v Zagorju SK Zagorje : SK Hrastnik. Glasom sklepa LNP prične tekme ob 16., če se klubi ne sporazumejo za drug čas. Pričakovati je, da se bodo tudi prihodnje prvenstvene tekme odigrale v redu in brez protestov, kot je bil to primer v I. kolu. Službeno iz odbora za delegiranje sodnikov. Delegirani so za 20. IX.: V Mariboru SK Železničar : SK Ilirija g. dr. Planinšek; v Celju Atletik SK : ASK Primorje g. Jordan; v Ljubljani SK Svoboda : ISSK Maribor g. Cimperman; v Zagorju SK Zagorje : SK Hrastnik g. Marin; v Trbovljah SK Amater : SK Dobrna g. Dolinar; v Ljubljani SK Svoboda rez. : SK Grafika g. Vidic. JLAS. (Službeno.) Lahkoatletsko prvenstvo države za počinence se bo vršilo 18., 19. in 20. t. m. na igrišču Haska, Zagreb, Maksimirska cesta in no na igrišču Concordije, kakor je bilo to prvotno določeno. — Tajnik: Francič. Ilirija : Železničar. V nedeljo 20. t. m. bo v Mariboru važna nogmetna tekma. Srečala se bosta za prvenstvo LNP ljubljanske Ilirija in mariborski Železničarji. Tekma bo ob 15. na igrišču Maribora ob vsakem vremenu. Medmestni teniški match Gradec : Maribor. Teniški sekciji ISSK Maribora in SK Rapida sta organizirali medmestni teniški match Gradec : Maribor, ki se bo vršil v Mariboru v soboto 19. t. m. popoldne in v nedeljo 20. t. m. Nastopilo bo po 12 gospodov in 6 dam. Graška reprezentanca bo sestavljena iz najboljših graških igralcev. Francoski srednjeprogas Ladoumègue je v nedeljo postavil v boju s Fincem Purjem nov svetovni rekord na trideset milje (1206 m). Borba je bila neodločena do zadnjih metrov; pet metrov pred ciljem je še vodil Purje, nato ga je pa z zadnjimi silami prehitel Ladoumègue, ki je pretekel progo v 3:02. Prejšnji rekord je imel Američan Connoff v času 3:02 že od leta 1895. ASK Primorje, lahkoatletsko sekcija. Na državno prvenstvo v Zagreb potujejo danes ob 12. popoldne Krovs in Slapničar, v soboto 19. ob 9. popoldne: Korče, Skok, Zgur, Zoraga, Kovačič in Pogačnik. Imenovani morajo biti na kolodvoru pol ure pred odhodom vlaka. Seboj je prinesli urejeno opremo! — Trener. TSK Slovan. Drevi ob 8. pri »Sokolu« (lovska soba) splošni članski sestanek nogometašev. Obvezna udeležba članov prve garniture zaradi gostovanja v Novem mestu. ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes obvezen trening za vse nogometaše od 17. ure dalje. SK Natakar. Danes bo obvezan sestanek vseh članov ob 20. v palači Delavske zbornice. Važno zaradi predstoječih prvenstvenih tekem. Sestanka naj se sigurno udeležijo: Humer, Otič, Repotočnik, Vrhovc, Klančar, Šušteršič, Sternad, Jelničar, Ravnihar, Mihelak, Kahne, Podobnik, Novak I in II, Podgornik, Grabrijan, Vlaj. — Predsednik. SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes od 17. dalje trening za vse igralce. Z ozirom na bližnje prvenstvene tekme je trening za vse igralce zlasti pa za prvo družino brezpogojno obvezen. ASK Primorje (nogometna sekcija). Prvo moštvo igra 20. t. m. prvenstveno tekmo s SK Atletik v Celju. Odhod moštva ob 7. zjutraj. Postava pri Kovačiču. Rezervno moštvo igra prijateljsko tekmo s SK Diskom v Domžalah. Postava za rezervo je naslednja: Baum I., II., Šinkovec, Jug II., Štrnad, Pišek II., Calcari, Golob, Svetič II., Peterlin, Jurkas, Mlinar. Odhod ob 13. z glavnega kolodvora. Juniorji naj bodo že ob 9.30 na našem igrišču zaradi tekme s SK Korotanom. Do nadaljnjega se suspendira igralec Sinkule, obenem pa se poziva, da prisotvujejo seji nogometne sekcije, ki bo 21. t. m. ob 20. v kleti hotela Miklič.

Radio

Izveleček iz programov

Petek, 18. septembra. LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 13.30: Koncert salonskega kvinteta. — 19.30: Vegetarijanska prehrana. — 20: Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. — 20.30: Prenoš iz Beograda. — 22.30: Napoved časa in poročila. Sobota, 19. septembra. LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 13.30: Koncert salonskega kvinteta. — 19.30: Predavanje v Frideriku Baragi. — 20: Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. — 20.15: Duetni večer: gg. Gostiš in M. Rus. — 21: Prenoš iz Bleda. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Salonski kvintet. BEOGRAD 11.30: Plošče. — 12.45: Radio - orkester. — 16: Plošče in lahka glasba. — 19.30: Filmska glasba. — 20.30: Narodne pesmi. — 21.20: Židovska glasba. — 22.25: Poročila. — 22.45: Prenajanje tujih postaj. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.30: Iz zvočnih filmov. — 20: Prenoš iz Beograda. — PRAGA 19.06: Koncert godbe na pihala. — 20: Koncert orkestra in solistov. — 21.30: Igralski program. — 22.50: Godba za ples. — BRNO 18.25: Klasične klavirske skladbe. — 19.05: Prenoš iz Prage. — VARŠAVA 18: Koncert mladih talentov. — 21.15: Orkestralni in pevski koncert. — 22.30: Chopinove klavirske skladbe. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11.50: Koncert orkestra. — 16.35: Popoldanski koncert. — 19.15: Pevski in klavirski koncert. — 20.10: Mešan program. — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16: Lahka glasba. — 18.30: Operni orkester. — 20: Mešan program iz Kölna. — MCHLACKER 16.10: Zborovsko petje. — 17: Popoldanski koncert. — 19.45: Dunajska glasba. — 20.30: Veseloigra. — 21.30: Glasba Straussov. — 22.50: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 18: Vojaška godba. — 19.30: Prenoš opere iz gledališča. — ČIGANSKA godba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.10: Plošče. — 21: Wagnerjeva opera »Lohengrin«.

SOKOL

Odbojka (volleyball - odbita žoga) je sportna igra, ki se zadnje čase tudi pri nas zelo razvija in razširja. Igra izvira iz Amerike (Hollyok, Massachusetts, U. S. A.) izpred štirideset let. Tam so jo uvedli ognjeglasi, da so zaradi maloobsežnega igrišča lahko pazili na alarmni znak. V Evropo so zanesli to igro ameriški legionarji po svetovni vojni. V Ljubljani so znani prvi početki pred osmimi leti, ko se je pričela odbojka uveljavljati na letnih taborstvih. Sprva se je sicer povsod odbijala žoga čez mrežo bolj po domačih domenah, kmalu pa so se v tem ustallila mednarodna pravila. Odbojka pa bo uvedena tudi v program mednarodnih olimpijskih iger. Tako je torej gotovo, da je odbojka kot sportna igra dobila že pravo veljavo. Ker zanjo ni potrebno veliko igrišče in ker se v njej lahko udeležuje dovoljno število igralcev, bo bodisi moških ali ženskih, mladih ali starih, je igra dovolj prikladna za vsa telovadna, oziroma sportna društva. Visoka kvaliteta igre same pa že zahteva polno upoštevanje in uveljavljenje. Igriče v izmeri osemnajst na devet metrov je po krajši polovnici pregrajeno s približno meter široko mrežo, katere zgornji rob je dvignjen od tal 2.44 m. Tako je vse igrišče razdeljeno na dva kvadratna prostora za dve moštvi, ki si medsebojno po danih pravilih odbijata žogo čez mrežo. Visoka prednost te sportne igre pa je ta, da se pri njej neprimerno bolj kot pri vsakem drugem sportu ali telovadbi razvija enakomerno vse telo. Igra je hitra in zahteva stalne pripravljenosti in zaposlitve igralcev. Izpopolnjena je še s tem, da se igrači med igro menjajo v svojih postavah. Mišice vsega telesa se stalno sproščajo in vpenjajo, telo se giblje na vse strani, v počepu, vzponu, skoke in klone. Kolikor imajo opravi ti noge za dosego potrebne pozicije, toliko zopet roke za odbijanje lažje in težje podane žoge. Radi hitre in zanimive igre med dobro vigranimi moštvi nudi odbojka tudi prav dober gledalski užitek in se bo sčasoma gotovo uveljavila tako splošno kakor nogomet. Z veseljem pa jo bodo gotovo sprejeli oni, ki jim nogomet iz kakršnihkoli načel ne ugaja. Zelo koristno bi bilo, da se ta zdrava igra tudi pri nas sploh čim bolj razširi. Pravila, ki veljajo splošno za odbojko, je v slovenskem jeziku izdal SSKJ (Fr. Mačus, Odbojka). Tako je igra vsem lahko dostopna. SOKOLNI DOPISUJTE SAMO NA SOKOLSKEM PISEMSKEM PAPIRJU!

Iz življenja na deželi

TRŽIČ. V nedeljo je bila otvorjena gledališka sezona v trziški sokolnici. Sokolsko društvo v Trziču je uprizorilo presrešljivo dramo: »Sveti plamen«, ki se po svoji vsebini, kakor tudi po finisi odlikuje med sodobnimi dramami. Igra zahteva dovršene in izvežbane igralce, ki jih je našel režiser g. Pavel Engelsberger v vseh igralcih, ki so svoje vloge temeljito nastudirali in jih tudi izborno rešili. Prav posebno je ugajala publiki sestra Waylandova gđ. Maljeve. Gledalci so v II. in III. dejanju občudovali njene zmožnosti. Tudi ostale ženske in tudi moške vloge so bile v rokah najposobnejših trziških igralcev. Scenarija je posrečena. Sokolnica je bila do zadnjega kottiška polna, saj se je predvajala ta igra prvič na podeželskem odru. V odmorih nas je kratkočasil orkester, sestavljen iz delavnega trziškega učiteljskega, ki je po otvorenem patriotičnem govoru prosvetarja, ravnatelja g. Lajovca, zaigral sokolsko koracnico. Orkestru želimo, da bi pridobil še nekaj moči, ki bi lahko mnogo pripomogel pri izvajanju letošnjega obširnega in lepo zamišljenega prosvetnega programa sokolskega društva v Trziču. Prijatelje gledališča vabim, da si ogledajo dramo prihodnjo nedeljo, ker se bo ponovila. Ze sedaj vlada tudi veliko zanimanje za Shakespearovo »Komedijo zmešnjav«, ki se bo vprizorila drugi mesec. — V. K.

LJUTOMER. Podružnica Sadjarkega in vrtnarskega društva bo v nedeljo 20. t. m. nadaljevala sadni obhod v Babince in Noršince. Strokovno vodstvo prevzame zopet sreski kmetijski referent g. Jakob Znidarič. Kakor prejšnji obhod, ki je obsegal gričasti del našega okoliša, bo tudi ta zelo poučen. Zato je želeli, da se ga udeležijo čim več sadjarjev, zlasti kmetijske mladine, ki se naj tudi zanima za sadjarstvo, vedno važnejšo panogo našega gospodarstva. Zbirališče udeležencev bo pred hišo predsedniškega podružnice, odhod pa ob 13. uri. — Finančna direkcija v Ljubljani je razveljavila sklep cerkvenokonkurenčnega odbora, ki je naložil davkoplačevalcem 310 odstotno doklado za kritje stroškov pri gradnji župnijskih hlevov. Svoj ukrep utemeljuje s tem, da si odbor ni izposloval odobritve finančnega ministretva, ki pa je neobhodno potrebna. S tem so rešeni tudi številni rekuzri, ki so jih proti plačilnim nalogom konkurenčnega odbora vložili razni zavezanci. — V komisijo za pregled sadja za izvoz v Ljutomeru so imenovani nastopni gospodje: Jakob Znidarič, sreski kmetijski referent kot predsednik, Jakob Rajh, kot član in namestnik predsednika, in Anton Pučnik kot član. Kot komisarja pa bosta fungirala: na postajah Križevci, Bučevci, Radenci in Gornja Radgona g. Joško Glaser in v Veržeju g. Jakob Rajh. V meščansko šolo se je letos vpisalo na novo 73 otrok, in sicer

49 dečkov in 24 deklic. Prvi razred ima za to paralelko. Po dolgem času šteje šola zopet več dečkov ko deklic; tudi se ni bilo tako velike razlike med številom dečkov v I. razredu in številom deklic. Drugi razred šteje 49 otrok, tretji 21, četrti pa 19. Vseh otrok je 162, kar je za podeželsko šolo zelo veliko in pričja, da je meščanska šola v našem mestu potrebna. KOČEVJE. V soboto zvečer je Akademsko društvo v Kočevju proslavilo 60-letnico pisatelja Franca Finžgarja z vprizoritvijo njegove ljudske igre »Vrigo«. Predstava je uspeła zelo dobro. Prav je, da si je izbralo Akademsko društvo prav ta komedij, ki igralsko in tudi odrosko ne stavi posebnih zahtev, tako da se da lepo vprizorititi. Če odštejemo nekaj malenkosti, moramo reči, da je bila to ena najboljših predstav. Škoda le, da je naš oder tako klavren. — Zelo v korist bo prebivalstvu telefonska zveza, ki se je uvedla na progi Kočevje - Koprivnik - Črnomelj. V Koprivniku je na razpolago govorničnica, tako da bodo spodnji kraji lahko hitro stopili v zvezo z ostalimi kraji, zlasti s Kočevjem. — Za šahoveškega prvaka je bil na našem turnirju med tremi enakimi: po žrebu proglašeni akademik Sartory. Drugo in tretje mesto imata gospoda Bizjak in Rustja.

Sodi večja množina, novi in renovirani mali za transport in veliki za klet se pocieni prodajo. Naslov in oglaš. oddelku »Jutra«.

Dobro ideca trgovina z mešanim blagom, na prometnem kraju, je zaradi družinskih razmer NAPRODAJ. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »M. P.«

L. MIKUŠ Mestni trg 15 Tvorilca dežnikov, zaloga sprehajalnih palic

Zahvala Vsem, ki so spremljali na zadnji poti našega nepozabnega očeta, gospoda ALOJZIJA MAJCENA osobito prečastiti duhovščini, učitelstvu Selnice, otročičkom, ki so se poslovlili od svojega učitelja s petjem in cvetjem, gospodu nadzorniku Tomaziču, ostalemu učitelstvu, ki je prihitelo od blizu in daleč, cenj. govornikom in pevskemu zboru, obitelji Hernah, županom, občinskimi svetovalcem, gasilcem, ravnateljstvu in uradništvu »Tvorince za dušik d. d. Rušec ter vsem ostalim, ki so nam s številnimi izrazi sožalja in dokazi sočutja, lajšali tako težko bol. Posebej se še zahvaljujemo onim, ki so mu poklonili toliko prekrasnih vencev in cvetja. ZALUJOČI OSTALI. 11673

Josip Fister VIŠJI DAVČNI UPRAVITELJ V POKOJU Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, dne 19. t. m. ob 16. uri na domačem pokopališču. V Šoštanju, dne 17. septembra 1931. 11674 KATARINA FISTER, soproga; RIČI, JULČI, OTMAR in RIZA, otroci; MILOŠ TAJNIK in TINE ŠTEBE, zeta, ter ostali sorodniki.

Jabolka izredno lepe, fine vrste razpošilja v zabojih po dnevnih cenah Lovre Petovar Ivanjkovi Istopat se dobijo »REFORM« steklenice za vkuhanje sadja za povrtnine z vsemi tozadevnimi potrebščinami. Cenik na zahtevo. 10607

Cene malim oglašom:

Zentive, dopisovanja, naznanila ter oglašit trgovskega, reklamnega ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za štiro 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglašit: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za štiro 3.— Din. Če naj pove naslov Oglašni oddelk »Jutra«, je plačati se pristojbino 2.— Din. Pristojbine je vpsolati obenem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11.842. — Telefon številka 2492, 3492.

Mali oglasi

Za odговор 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Službo dobi

Učenko za kuhinjo sprejme gostilna Kmet v Ljubljani, Gospodarska c. št. 8. 40692-1

Kroj pomočnika

samo za boljše veliko dobo sprejme takoj Setine Lado, krojač, Novo mesto 40696-1

Gostiln. kuharico in natararico

sprejemam proti plači in dogovoru. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40694-1

Pletilje

z večletno prakso in spretno navajajo volne sprejemam v stalno službo. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40694-1

Boljšje dekle

za vse, večje nemščine in kuharico, sprejme manjša rodbina. Naslov: Mimi Georgievic, Zemun, Kralja Petra 52. 40267-1

2 mesar. pomočnika

prvo vrstna, ki toku in delajo v oglaš. oddelku »Jutra«. 40694-1

Vajenko

takoj sprejme modni salon Beljak, Gradišče št. 10. 40141-1

Služkinjo

na pod 20 let staro, pridno, zdravo in pošteno, vajeno vseh hišnih del, sprejemam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40706-1

Vajenko

pošteno in pridno sprejemam v trgovino mesanega blaga. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 40706-1

Natararja

donosilca in jutranjo plačilno natararico sprejemam v kavarno. Pomočnik s službo in opisom poslovanja. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40698-1

Pomočnica

sprejme krojačnica v Kolodvorski ulici št. 11. — dvorišče. 40817-5

Prvo vrstni krojači

popolnoma izveščani v izdelavi damskih plaščev, dobe stalno delo pri trdnici »Stalno«, Ljubljana, Prešernova ulica št. 40690-1

Trgovski potniki

Fiksni in provizijski nudimo potnikom za obisk privatnih strank v Ljubljani in okolici ter vso dravsko banovino. — Pomočnik na oglaš. oddelku »Jutra« pod št. 40748-3

Banovin. zastopstva

se oddajo za razpovedanje poslovanja in neposrednih pip. kakor tudi raznih les. galant. izdelkov, proti visoki proviziji. Upoštevajo se samo sposobna in solventna zastopstva, katera naj vpoljše svoje poudarje z navedbo gotovega jamstva ali verodostojne firme kot reference na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Tovarna lesne galanterije«. 40693-3

Za obisk sadjarjev

iščem spretno pravijske zastopnike v vsakem kraju. Visok zaslužek. Pomočnik na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Tovarna lesne galanterije«. 40693-3

Posuk

Gospa Orthaber sprejma otrčke do šolske dobe za pouk nemščine ali angleščine. Tečaj francoščine in nemščine za odrasle. Gospodarska 12, dvorišče 40697-4

Gosli poučuje

bišvi učitelj konservatorija, Studenčeva ulica št. 9/1. 291-4

Za francoščino

potrebujem učitelja (ico). — Pomočnik na oglaš. oddelku »Jutra« pod št. »Sigurne uspehe«. 40714-4

V 3 mesecih

vsakdo govori nemško ali francoško. Moderna metoda. Hrenova ulica št. 17/1. I. leto 3 vrata. 40815-4

Službe išče

Dobra šivilja gre šivat na dom. Pisane ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Znanje šivilje«. 40742-2

Dekle

pridno in pošteno, išče službo pri manjši meščanski družini. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 40769-3

Dekle

pošteno, zmožno kuhe in drugih hišnih del, želi mesto pri manjši družini. — Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40769-3

Natararica

dobro izveščana, zmožna poleg slovenske še nemščino in italijansko, išče kjerkolik službo — tudi na delu. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40771-2

Mlad natarar

inteligenten, poročen, išče stalno zaposlenje v Ljubljani. Pomočnik na oglaš. oddelku »Jutra«. 40813-2

Pekovski pomočnik

skupni delavec, želi službo. — Pomočnik na oglaš. oddelku »Jutra« v Celju pod št. »1893«. 40632-2

Brivski pomočnik

znani dober delavec v moški stroji in buhi strženju išče službo. Nastopi lahko takoj. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40827-2

Radio

Radio-aparat dobro ohranjeno, v ceni do 1000 Din kupim. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 40823-11

Kupim

Sode oljnatne in vinske od 100 l naprej, v dobrem stanju, brez vonja, poudarite takoj trdn. Peter Setina, Radde 56, Zid. most. 40657-7

Kapital

RO-LEX RO-LEX RO-LEX RO-LEX RO-LEX RO-LEX RO-LEX RO-LEX KNJIGOVODSTVO »Kartoteka« Ljubljana Selenburgova ul. 6.

Prodaj

Prima sode nove, za jabolčnik, od 200—250 l, bukovke, po 130 Din prodaja Gumez, Celje Brez št. 6, strojno sodarstvo. 40730-6

Pozest

Kupim hišo v Mariboru, Ptuj ali v Ljubljani. Pomočnik s točnim opisom na naslov: Ing. Rostacher — Mežica. 40665-20

Vogalno parcelo

393 m² veliko, ograjeno, v najlepšem delu mesta prodam za 95.000 Din. — Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40824-20

Lončeno peč

skoraj novo poceni prodaja Polane, brivski salon, Kopaljeva ulica št. 1. 40658-6

Vinske sode

od 200—300 litrov, kakor tudi hramne sode od 15 hl do 50 hl prodam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40845-6

Puhasto perje

št. 20, 60, 80, 100, 120, 140, 160, 180, 200, 220, 240, 260, 280, 300, 320, 340, 360, 380, 400, 420, 440, 460, 480, 500, 520, 540, 560, 580, 600, 620, 640, 660, 680, 700, 720, 740, 760, 780, 800, 820, 840, 860, 880, 900, 920, 940, 960, 980, 1000. — Poizve se čista v št. 21. 40810-20

Pohišstvo

za spalnico in kuhinje poceni napredaj v Šiški Vodnikova 27. 40676-12

Prehrana

Na dobro hrano sprejemam več oseb. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 40378-14

Samo boljšje gospe

oddam enotno dete v odgojo. Pomočnik z zahtevkom na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Sinec«. 40768-14

Lokali

Poslovalnico (soba s posebnim vzhodom) na Aleksandrovi cesti št. 5 takoj oddam. 40485-19

Prostor

veliki, svetli, za delavnico ali skladišče, takoj ceno oddam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40293-19

Hotele, gostilne

kavarna, restoracija in v. otrošče prodaja in daje v najem polovnica za gostilničarstvo M. S. Pavlekov, Zagreb, Hlica 146/L. Informacije proti poslati 5 Din zamkli pošljemo franco. 213-19

Cestni lokal s kletjo

na Dunajski cesti št. 29/1 se s 1. septembrom na razpolago. Poizve se istotam. 32505-19

V najem

Trgovino z mešanim blagom, dobro vpeljano v prometnem industrijskem kraju, v nem inventarjem in zalogo blaga, katere mesečni čist donos je 6—8000 Din, oddam v najem za dobo 3 let. Mesečna najemina Din 1000. Potreben kapital Din 300.000. Dopise na oglaš. oddelku »Jutra« pod št. »Sijajen zaslužek«. 40750-17

Pridelki

Portugalko pristno dolenjake dobiti v goslini pri »Rihartje« v Kurji vasi. 40665-33

Suhe gobe

kupuje vedno v vsaki množini ter plačuje po najvišji dnevalni ceni firma: J. K. Šlan, Kranj (Slovenija). 37857-33

Sadje

Prima jabolka po Din 2.76 in grozdje po Din 3.75 kg franco vsaka postaja Slovenije, po povzetju od 12 kg največ pošilja Posttrifin. Kriško. Vagonske množine mnogo ceneje. — Možna jabolka najcenejeja. 40417-34

Suhe fige

prvo vrstne dalmatinske in figno marmelado po povzetju franco dom 5 kg zabojček fig 50 Din, 5 kg zabojček marmelade 75 Din nudi Peter Vrsalovič, p. Seica, otok Brač. 40814-34

Stavbne parcele

pod Rožnikom zgodno prodaja. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 40333-20

Enodružinska hiša

z 3 prostori in sobama, kuhinjo, verandjo, shrambo, drvarnico, vrtom, elektriko, vodovodom in kanalizacijo, na najlepši cesti v Rožni dolini napredaj za 95.000 Din. — Poizve se čista v št. 21. 40810-20

Pohišstvo

za spalnico in kuhinje poceni napredaj v Šiški Vodnikova 27. 40676-12

Prehrana

Na dobro hrano sprejemam več oseb. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 40378-14

Samo boljšje gospe

oddam enotno dete v odgojo. Pomočnik z zahtevkom na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Sinec«. 40768-14

Lokali

Poslovalnico (soba s posebnim vzhodom) na Aleksandrovi cesti št. 5 takoj oddam. 40485-19

Prostor

veliki, svetli, za delavnico ali skladišče, takoj ceno oddam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40293-19

Hotele, gostilne

kavarna, restoracija in v. otrošče prodaja in daje v najem polovnica za gostilničarstvo M. S. Pavlekov, Zagreb, Hlica 146/L. Informacije proti poslati 5 Din zamkli pošljemo franco. 213-19

Cestni lokal s kletjo

na Dunajski cesti št. 29/1 se s 1. septembrom na razpolago. Poizve se istotam. 32505-19

V najem

Trgovino z mešanim blagom, dobro vpeljano v prometnem industrijskem kraju, v nem inventarjem in zalogo blaga, katere mesečni čist donos je 6—8000 Din, oddam v najem za dobo 3 let. Mesečna najemina Din 1000. Potreben kapital Din 300.000. Dopise na oglaš. oddelku »Jutra« pod št. »Sijajen zaslužek«. 40750-17

Pridelki

Portugalko pristno dolenjake dobiti v goslini pri »Rihartje« v Kurji vasi. 40665-33

Suhe gobe

kupuje vedno v vsaki množini ter plačuje po najvišji dnevalni ceni firma: J. K. Šlan, Kranj (Slovenija). 37857-33

Sadje

Prima jabolka po Din 2.76 in grozdje po Din 3.75 kg franco vsaka postaja Slovenije, po povzetju od 12 kg največ pošilja Posttrifin. Kriško. Vagonske množine mnogo ceneje. — Možna jabolka najcenejeja. 40417-34

Suhe fige

prvo vrstne dalmatinske in figno marmelado po povzetju franco dom 5 kg zabojček fig 50 Din, 5 kg zabojček marmelade 75 Din nudi Peter Vrsalovič, p. Seica, otok Brač. 40814-34

Jabolka

Kanada, zlato renetje, kakor tudi druge zlate vrste kupujemo vagonsko količino samo franco meja Postojna ali Prevalje. Poizve na podružnico Jutra v Celju pod »Milano«. 40836-34

Les

Brzojavne droge borove, smrekove in jelkove, več tisoč komadov, od 6—10 m dolžine, za nakupovanje dobro, proti takojšnjemu plačilu kupim. Pomočnik na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Sinec«. 40770-15

Dijaska stanovanja

Dijaska v vso okrbno v sredini mesta sprejemam. — Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40672-22

Dijakinje

lepo opremljeno in čisto, za 800 Din oddam boljšemu gospodu ali gospodini na Prulah, Janežičeva ul. št. 11. 40534-23

Lepo prazno sobo

opremljeno in čisto, za 800 Din oddam boljšemu gospodu ali gospodini na Prulah, Janežičeva ul. št. 11. 40534-23

Lepo sobo

opremljeno in čisto, za 800 Din oddam boljšemu gospodu ali gospodini na Prulah, Janežičeva ul. št. 11. 40534-23

Prazno sobico

opremljeno in čisto, za 800 Din oddam boljšemu gospodu ali gospodini na Prulah, Janežičeva ul. št. 11. 40534-23

Opremljeno sobo

lepo, s posebnim vzhodom in vso okrbno sredi mesta poceni oddam. — Istotam sprejemam tudi boljšega sostanovalca. Klavir na razpolago. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 40761-23

Gospoda

sprejemam kot sostanovalca Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40733-23

Damo ali gospoda

sprejemam v vso okrbno v balneološki sobi s posebnim vzhodom. Skrbna postrežba, lepa lega in razgled. — Pri Vrtači, Rutarjeva ul. 44/1 — stranski vhod. 40785-23

V podstrešno sobico

v vili po nizki ceni sprejemam gospodično, samo ali kot sostanovalko, s vso okrbno ali brez. Pri Vrtači Rutarjeva ulica št. 44/1 — stranski vhod. 40785-23

2 gospodičnima

po ugodni ceni oddam lepo in solinčno sobo s teraso, s vso okrbno. — Pri Vrtači, Rutarjeva ul. 44/1 (stranska vrata). 40787-23

Sostanovalca

sprejemam s oktobrom. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 40812-23

Stalno sostanovalko

v centru mesta sprejemam v bedno opremljeno sobo s električno razsvetljavo. Več po dogovoru. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40773-23

2 prazni sobi

vezani, za 400 Din takoj oddam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40748-23

Sostanovalca

z vso okrbno sprejemam k dijaku. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40826-23

Iščejo

Sostanovanje sobe in kuhinje iščem v bližini mesta. Pomočnik na oglaš. oddelku »Jutra« pod št. »K. K.«. 40793-21/a

Sostanovanje išče

samaka osebo, ki bi pomagala pri gospodinjstvu in opravljala vsa hišna dela. Eveni. prevzame tudi mesto hišnice. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40781-21/a

Stanovanje

sobe in kuhinje išče trilateralna družina. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40320-21/a

Kam pa kam!

Opozorilo! Cenj. gostom vjudno sporočam, da točim se nadsleje v paviljonu »Rajška klet« na voljejskem vseljenem prostoru Podborškova vina. 40792-18

Sobe

oddajo elegantno sobo s ali brez hrane oddam solinčnemu gospodu ali gospodini. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40695-23

Opremljeno sobo

solinčno in snažno, s posebnim vzhodom, v novi vili pod Rožnikom oddam Na razpolago event. klavir. Cesta na Rožnik 47. 40690-23

Lepo prazno sobo

opremljeno in čisto, za 800 Din oddam boljšemu gospodu ali gospodini na Prulah, Janežičeva ul. št. 11. 40534-23

Lepo sobo

opremljeno in čisto, za 800 Din oddam boljšemu gospodu ali gospodini na Prulah, Janežičeva ul. št. 11. 40534-23

Prazno sobico

opremljeno in čisto, za 800 Din oddam boljšemu gospodu ali gospodini na Prulah, Janežičeva ul. št. 11. 40534-23

Opremljeno sobo

lepo, s posebnim vzhodom in vso okrbno sredi mesta poceni oddam. — Istotam sprejemam tudi boljšega sostanovalca. Klavir na razpolago. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 40761-23

Gospoda

sprejemam kot sostanovalca Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 40733-23

Damo ali gospoda

sprejemam v vso okrbno v balneološki sobi s posebnim vzhodom. Skrbna postrežba, lepa lega in razgled. — Pri Vrtači, Rutarjeva ul. 44/1 — stranski vhod. 40785-23

V podstrešno sobico

v vili po nizki ceni sprejemam gospodično, samo ali kot sostanovalko, s vso okrbno ali brez. Pri Vrtači Rutarjeva ulica št. 44/1 — stranski vhod. 40785-23

2 gospodičnima

po ugodni ceni oddam lepo in solinčno sobo s teraso, s vso okrbno. — Pri Vrtači, Rutarjeva ul. 44/1 (stranska vrata). 40787-23

Sostanovalca

sprejemam s oktobrom. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 40812-23